

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಭಾಗ-1

ಏಳನೆಯ ತರಗತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

೬ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಮಲ್ಲಿಪಟ್ಟಣ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರು ೫೭೫ ೦೦೧

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪ ವಾಡೇದ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಅಂಜುಮಾನ್ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು, ಸಿಂಧಗಿ, ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ,

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಡಿ.ರವೀಂದ್ರ, ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ (ಪ್ರಭಾರಿ), ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ, ಕೊಪ್ಪ ತಾ., ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮಶೇಖರ ಬಾಬು ಹಲಸಗಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಬಿ.ಇ.ಒ.ಕಛೇರಿ,ಬೈಲಹೊಂಗಲ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ, ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಕೆಂಗೇರಿ ಹೋಬಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬.

ಶ್ರೀ ನೀಲಾವರ ಸುರೇಂದ್ರ ಅಡಿಗ, ಕುವೆಂಪು ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಶಾಲೆ, ತೆಕ್ಕಟ್ಟೆ, ಕುಂದಾಪುರ ತಾ., ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಪರಿಶೀಲಕರು :

ಡಾ ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜ್ ಎಸ್ ಪಿ, ಉಪಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಗುಪ್ತಕಾಲೇಜು, ಹೊಸಕೆರೆಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ೮೫.

ಕಲಾವಿದರು :

ಶ್ರೀ ಜಾನ್ ಚಂದ್ರನ್, ಚಿತ್ರಕಲಾಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೊಡಿಯಾಲ ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು:

ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ್, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಂಕ್ರಮಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಎಲಚೇನಹಳ್ಳಿ, ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ , ಬೆಂಗಳೂರು-೭೮

ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ನಂ ೧೩೭, ೧೨ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೭೮

ಪ್ರೊ. ಸಾ.ಶಿ. ಮರುಳಯ್ಯ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ರಾಗಿಣಿ, ಹಂಪಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರೊ. ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ. ಕಾಲೋನಿ, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ವಿಷ್ಣು ಎಂ. ಶಿಂದೆ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಆವರಣ, ತೊರವಿ, ವಿಜಯಪುರ - ೫೮೬೧೦೮.

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು:

ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್.ಮುಡಂಬಡುತ್ತಾಯ್, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೮೫

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:

ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೮೫.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿ. ನಾಗಮಣಿ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೮೫

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು:

ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೮೫.

ಮುನ್ನುಡಿ

೨೦೦೫ನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ೨೦೧೦ ನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದ ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೧೨ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ೭ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧ ರಿಂದ ೫ ನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ೬ ರಿಂದ ೧೦ ನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳಾದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೨೦೦೫ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು.
- ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ವಿಷಯಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಯೋಜನೆ.
- ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ವಿಧಾನಗಳಾದ ಅಂತರ್ಗತ ವಿಧಾನ (Integrated Approach), ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Constructive Approach) ಹಾಗೂ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ವಿಧಾನ (Spiral Approach) ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರೀಕ್ಷಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಾದ ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೌಶಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪ್ರಶಂಸಾ ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಒಂದು ಪೂರಕವಸ್ತುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು, ಮಕ್ಕಳ ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಯೇ ಕಲಿಕೆಯ ಗುರಿಯೆಂದು ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕಲೆ (learning to learn) ಹಾಗೂ ಕಲಿತುದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ (learning to do) ಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಕಲಾಕಾರರಿಗೆ, ಪರಿಶೀಲಕರಿಗೆ, ಸಂಯೋಜಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮುದ್ರಕರಿಗೆ ತನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತಾಯ

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು

ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು

ಓದಿಗೆ ಮುನ್ನ...

ಏಳನೆಯ ತರಗತಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ) ನೀಡಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ೨೦೦೫ರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪಾಠಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ರೂಪಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಪಾಠವನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂಥ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮನಸ್ಸುಗಳು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆ, ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು, ಇದರೊಂದಿಗೆ ದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕಾಳಜಿಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವೂ ಇದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳಂತೆ ಕಾವ್ಯಗಳ ಆಧುನಿಕ ಓದು, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರ ಜೀವನ ಗಾಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಿಡದೆ ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಪುಸ್ತಕವಲ್ಲ. ಇದು ಬಹು ಜನ ಚಿಂತನೆಯ ಸಂಘಟಿತ ರೂಪ. ಸಮಿತಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಡಯಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಜ್ಞಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಮನಗಳು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ) ಇಂಥದೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಡಾ ಮೂಡಂಬಡುತ್ತಾಯ, ಸಂಘದ ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಡನಿದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು, ಪರಿಶೀಲಕರು, ಕಲಾವಿದರು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಮುದ್ರಕರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಮಲ್ಲಿಪಟ್ಟಣ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ-೨

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾಸಮಿತಿ

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ರಾಜ್ಯಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಸಂಘ(ರಿ)ಬೆಂಗಳೂರು-೮೫

ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ರಾಜಪ್ಪ ದಳವಾಯಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.

ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಜಗನ್ನಾಥ್. ಹೆಬ್ಬಾಳೆ, ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಬೀದರ್
ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಬೆಟ್ಟದೂರು, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಅಮರ ಚೇತನ, ತವಳಗೇರಿ ಕಾಲೋನಿ, ಕಲ್ಯಾಣನಗರ, ಕೊಪ್ಪಳ
ಶ್ರೀ ವಿ.ರಂಗಪ್ಪಯ್ಯಹೊಳ್ಳೆ, ನಿವೃತ್ತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಚಿತ್ರಪಾಡಿ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಉಡುಪಿ ತಾ.
ಶ್ರೀ ಬಿ. ರವೀಶ್‌ಕುಮಾರ್, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೇರ್‌ಗಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು.
ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವೇಗೌಡ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೬೧
ಶ್ರೀ ತಮ್ಮಣ್ಣಗೌಡ ಹೆಚ್.ಸಿ. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹನುಮಂತಪುರ, ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಶ್ರೀಮತಿ. ಸುಶೀಲ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ, (ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ), ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜಪ್ಪ, ಎಂ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು (ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ), ಸರ್ಕಾರಿಪದವಿಪೂರ್ವಕಾಲೇಜು, ಹೊಸನಗರ ತಾ.
ಶ್ರೀ ಎನ್.ಬಿ.ವೀರನಗೌಡ, ಬಿ.ಆರ್.ಪಿ. ಕ್ಷೇತ್ರಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕಲಾವಿದರು:

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್. ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉರಮಾರ ಕಸಲಗೆರೆ, ಮಂಡ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು,

ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿ

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ನಂ.೭, ೧೫ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಜಿ.ಪಿ.ನಗರ,ಬೆಂಗಳೂರು-೭೮
ಡಾ. ಜಿ.ಆರ್.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ , ಮೈಸೂರು-೬
ಡಾ. ಸೈಯದ್ ಜಮೀರ್‌ಉಲ್ಲಾಪರೀಘ್, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಭಟ್ಕಳ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ
ಡಾ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಎಸ್.ಪಿ.ಎಂ. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜು, ರಾಯಬಾಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ
ಡಾ. ಕಲಾವತಿ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಬಳ್ಳಾರಿ
ಡಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಭಾರತಿ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಶಂಕರಘಟ್ಟ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
ಡಾ. ಗೀತಾವಸಂತ, ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ತುಮಕೂರು.
ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಎಚ್.ಎಸ್., ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವಕಾಲೇಜು, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ., ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩
ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಹೆಚ್. ಜಿ., ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ೨೦೧೪-೧೫ ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು” ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ೨೭ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: ೨೪.೧೧.೨೦೧೪ ರಂದು ಆದೇಶಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ‘ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ೨೪.೧೧.೨೦೧೪ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ ೧೯.೦೯.೨೦೧೫ ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ ‘ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ೨೦೧೬-೧೭ ರ ಬದಲು ೨೦೧೭-೧೮ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿದೋಷ, ಆಶಯದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನೀಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಮೂರು

ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ೨೭ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ.)

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

(ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ)

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಕುರಿತು

೨೦೧೪ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅದೇ ವರ್ಷ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾದವು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ೨೦೧೭-೧೮ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೈ ತಲಪಿದವು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಟೀಕೆ, ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಬಂದವು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೆಂಬ ಆಕ್ಷೇಪ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರವು ೨೦೨೧ರಲ್ಲಿ ಈ ಪಠ್ಯಗಳ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಆಪಾದನೆ ಕೇಳಿಬಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವೆಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಎಂಥ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಂತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದುವ ಪಠ್ಯಗಳು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗ-ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅಪನಂಬಿಕೆ, ದ್ವೇಷ, ತಾತ್ಸಾರಗಳನ್ನು ಹರಡುವಂತಿರಬಾರದು. ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನೂ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಉದ್ದೀಪಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ, ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಜನಪದಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪಠ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ, ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ, ಸಭ್ಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಭಾಷಾಪಠ್ಯವು ಇರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಭಾಷಾಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಬೇಕು; ಆತನ ಭಾಷಾಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗಣನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಓದುವ, ಆಲಿಸುವ, ಮಾತಾಡುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಈ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಚಾರವೇ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಆ ಪಠ್ಯಗಳ ಮರುಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡೆವು: (೧) ಭಾಷಾಪಠ್ಯವಿರುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾಜಿಕನ್ಯಾಯ, ಲಿಂಗಸಮಾನತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತುರುಕುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸುವ ಗದ್ಯ/ಪದ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (೨) ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. (೩) ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. (೪) ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ,

ಭಾಷಾಸೊಗಡು, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ, ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಪಾಠಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು. (೫) ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. (೬) ಭಾಷೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಆದರ್ಶಸ್ಥಿತಿ. ಅದರತ್ತ ನಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವೇ ಹೊರತು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ವಿನಯದಿಂದಲೇ ನಾವು ಈ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಮರುಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಸಮಗ್ರ ಪುನಾರಚನೆಯಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ (೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ) ರಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬಂದ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇಡಿಯ ಮರುಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಆಭಾರಿ. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯು ಈಗಷ್ಟೇ ಬಂದಿರುವ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಪುನಾರಚಿತ ಪಠ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮ್ಮದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

ರೋಹಿತ್ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ

ಪುನರ್ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀ ರೋಹಿತ್ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸದಸ್ಯರು :

ಡಾ. ರೋಹಿಣಾಕ್ಷ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಜಾನಪದಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಡಗಂಚಿ, ಅಳಂದ ರಸ್ತೆ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವೇಗೌಡ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆ, ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ-೧.

ಸಲಹೆಗಾರರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ., ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಹೆಚ್. ಜಿ., ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಮುನ್ನುಡಿ

೨೦೨೩-೨೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಆರರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಐದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

೧. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗದಂತೆ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಾಗದಂತೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.
೨. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ “೨೦೨೩-೨೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ‘ತಿದ್ದುಪಡಿ’ಯನ್ನು ಸಮಿತಿಯು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
೩. ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಾಂಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ/ಕೈಬಿಡುವ/ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
೪. ವಿವಿಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಅಪಾರ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಧಾನದಿಂದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಸಂಗತಿ, ಆಶಯ ದೋಷ ಹಾಗೂ ಅಪಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಜಾಲಾಶಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದವು. ಈ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
೫. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನೆರವು ನೀಡಿದೆ.

ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು, ಮಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಎರಡೂ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾಂಶಗಳು/ಪಾಠಗಳು ಸರಳತೆಯಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಐದೂ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಪಠ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರೆಯೆರೆದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಕುರಿತು ತುಂಬ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಶೋಧಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿವೆ. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪಂದನೆಗಳಿಗೂ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೂ ವಂದನೆಗಳು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ.)

ಡಾ ಎಂ. ಜಿ. ಹೆಗಡೆ

ಸಂಯೋಜಕರು

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ-2024

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಜಿ. ಹೆಗಡೆ, 'ಅಹಲ್ಯೆ', ಚಿತ್ರಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:

ಡಾ. ಅಂಜನಪ್ಪ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ತುಂಗಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಆನಂದಗಿರಿ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸದಸ್ಯರು:

ಡಾ. ಬಿ.ಸಿ. ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಡಾ:ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವೀದಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವೇಗೌಡ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅಗರ, ಕನಕಪುರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಅಜಮೀರ ನಂದಾಪುರ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಜನತಾ ಸೇವಾ ಅನುದಾನಿತ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಗಂಗಾವತಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಬಿ.ಕೆ., ಸ.ಶಿ., ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆ, ಸಾರಕ್ಕಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ, ಸ.ಶಿ., ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು (ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ), ಮದ್ದೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಜಿ.ಎಸ್., ಸ.ಶಿ., ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಸಿಂಧಿ, ನಗರ್‌ಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ಎಂ. ಎಸ್., ಸ.ಶಿ., ಸರ್ಕಾರಿ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಭುವನೇಶ್ವರಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ., ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಹೆಚ್. ಜಿ., ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ	ಕೃತಿಕಾರರು	ಪು.ಸಂ.
೧	ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು	ನಾ. ಡಿಸೋಜ	೧
೨	ಸೀನ ಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು	ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ	೧೨
೩	ಹಿಲ್ಪನ್‌ಹೆಡ್ ಚಳವಳಿ	ಶಶಿಧರ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ	೨೧
೪	ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ	ರಚನಾ ಸಮಿತಿ	೨೯
ಪದ್ಯ ಭಾಗ			
೧	ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ್	೩೭
೨	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ	ಡಾ. ಎಂ. ಅಕಬರ ಅಲಿ	೪೩
೩	ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ	ಜನಪದಗೀತೆ	೫೦
೪	ವಚನಗಳ ಭಾವಸಂಗಮ	ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ, ಮುಕ್ಕಾಯಕ್ಕ, ಸತ್ಯಕ್ಕ	೫೭
ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು			
೧	ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ದರ್ಶನ (ಗದ್ಯ)	ಡಾ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು	೬೪
೨	ಗೊಂಬೆ ಕಲಿಸುವ ನೀತಿ (ಪದ್ಯ)	ಚಿ. ಉದಯಶಂಕರ	೬೭

– ನಾ. ಡಿಸೋಜ

ಪ್ರವೇಶ : ಬೆಳಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಶಾಲಾ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತಿಗಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

- ಮಾಲಾ : ನಿನ್ನ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣದ ಕತೆ ಹೇಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.
- ರೇಖಾ : ಪುರಾಣದಕತೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗದು ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ.
- ಮೇರಿ : ರೇಖಾ.... ನನಗೆ ನೀತಿಕತೆಗಳು ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟ. ನನ್ನ ಬಳಿ ಕೆಲವು ನೀತಿಕತೆಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇವೆ.
- ಫಾತಿಮಾ : ಮಾಲಾ.... ಕೆಲವು ಕತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ....
- ಮಾಲಾ : ಹೌದು, ಇದನ್ನು ಕಥನ-ಕವನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ರೇಖಾ : ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಮಾಲಾ : ನಾನು ಚಿಕ್ಕವಳಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಜ್ಜ ನನಗೆ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಓದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಫಾತಿಮಾ : ನನಗಂತೂ ಕತೆಗಳೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ.
- ಮೇರಿ : ನನಗೂ ಅಷ್ಟೆ.
(ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯ ಕಿವಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿದವು.)
- ಶಿಕ್ಷಕಿ : ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಕತೆಗಳೆಂದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಷ್ಟವೇ? ಇವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಪಾಠ ಕೂಡಾ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಕತೆಯೇ; ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಹೇಳುವ ಕತೆ ಕೇಳುವ ಆಯ್ತೇ?
- ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖ ಅರಳಿತು.

ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳು ಅಂದರೆ, ‘ಬಾ ಮಗ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಒಳ್ಳೆದೊಂದು ಕತೆಯ’ ಅಂತಾಳೆ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ. ಕತೆಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಫಷ್ಟು. ದೊಡ್ಡ ಕತೆ, ಸಣ್ಣ ಕತೆ, ಪುಟಾಣಿ ಕತೆ, ತಮಾಷೆ ಕತೆ, ಹಾಡ್ಗತೆ ಹೀಗೆ ತರಾವರಿ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಮನೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಮನೆ ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಸಂತಸದಿಂದ ಇದ್ದಾಳೆ ಅಂತ ಅವಳ ಮುಖವೇ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು.

“ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಹೇಳುತೀಯಾ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಬಾ ಮಗ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಒಳ್ಳೆದೊಂದು ಕತೆಯಾ” ಅಂದಳು.

ಅವಳ ಮನೆ ಜಗಲಿ ಹತ್ತಿ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಒರಗಿ ಕೂತು ಅವಳ ಮುಖ ನೋಡಿದೆ.

“ಯಾವ ಕತೆ ಹೇಳಲಿ?”

“ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹಾಡ್ಗತೆ ಹೇಳು” ಅಂದೆ.

ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಸ್ವಪಾಲಿಟಿ ಅಂದರೆ ಹಾಡ್ಗತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಡೂ ಇರುತ್ತೆ, ಕತೇನೂ ಇರುತ್ತೆ. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಗಂಟಲು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಹಾಗೇ ತಣ್ಣನೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಳು.

ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಊರ ಹೊರಗೆ
ಒಂದು ಹಳ್ಳ ಹರಿದಿದೆ
ಹಳ್ಳ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹರಿದು
ಊರ ಜನರ ಪೊರೆದಿದೆ
ಹರಿವ ಹಳ್ಳ ಊರಿಗೊಂದು
ಸೊಬಗ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ
ಹಸಿರು ಕಾಡು ಮರಗಳಲ್ಲಿ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡು ಕೇಳಿದೆ

ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ. ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ. ಮನೆ ಮುಂದೆ ತೋಟ ಮಾಡಿದ. ತನಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದ. ಹಳ್ಳ, ಹಳ್ಳದ ದಡದಲ್ಲಿ ಇವನ ಮನೆ. ಮನೆಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಾರೀ ಕಾಡು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕಾಡುಕೋಣ, ಆನೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಈ ಯುವಕನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು ಅವುಗಳ ಸುದ್ದಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವೂ ಇವನ ಸುದ್ದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಪಾಡಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದರು. ಇವನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಪ್ರಾಣಿಗಿಂಡಿ ಇದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ನೀರು ಕುಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ಯುವಕ ಮನೆ ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಆಗ ಹೆದರಿ ಗಾಬರಿಯಾದ ಒಂದು ಜಿಂಕೆ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಿತು. ಆ ಜಿಂಕೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೆಜ್ಜೆ ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ಜಿಂಕೆಯ ಮೈ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಜಿಂಕೆ ಹೀಗೆ ಓಡಿ ಬರಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಿತ್ತು.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲಿ
ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿತು
ಅದರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹುಲಿ
ಹಳ್ಳದೆಡೆಗೆ ಬಂದಿತು
ಪ್ರಾಣಭಯದಿ ಜಿಂಕೆ ಬಂದು
ಮನೆಯನೊಂದ ಹೊಕ್ಕಿತು
ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸು ಎಂದು
ಮನೆಯೊಡೆಯನ ಕೇಳಿತು.

ಈ ಯುವಕನಿಗೆ ಜಿಂಕೆ ಹುಲಿಗೆ ಹೆದರಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನು ಎದ್ದು ಅದನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡಿದ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹುಲಿ ಬಂದು ಯುವಕನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿತು. “ಏಯ್! ಯುವಕ, ಈ ಜಿಂಕೆ ನನ್ನ ಆಹಾರ. ನೀನು ಇದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡು” ಎಂದಿತು ಹುಲಿ.

“ನೋಡು, ಇದು ಅರಣ್ಯದ ಜಿಂಕೆಯಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿ. ಇದರ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಇದೆ. ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನಲು ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಯಾರೋ ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಆ ಯುವಕನು ಹುಲಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ. ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹುಲಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ಆ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಅಬ್ಬರಿಸಿತು. ಯುವಕ ಜಿಂಕೆಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿ ಹುಲಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡಿ ಬಂದವರನ್ನು ತಾನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರೆ! ಎಂದ.

ಹುಲಿಗೂ ಆ ಯುವಕನಿಗೂ ಜಗಳವಾಯಿತು. ಹುಲಿ ಯುವಕನನ್ನು ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿತು. ಗಾಯ ಮಾಡಿತು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕ ಸೋಲಲಿಲ್ಲ. ಹುಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಸೋತು ಪಲಾಯನ ಪರಿಸಿತು. ಮತ್ತೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಸಹವಾಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದಿತು ಹುಲಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಗಾಯ ಮಾಡಿದ್ದ ಯುವಕ. ಜಿಂಕೆ ಯುವಕನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿತು. ಪಾಪ ಎಂದು ಮರುಗಿತು. “ನನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಹೋಗಿ ನಿನಗೆ ಹೀಗಾಯಿತೇ!” ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ -

ಸೊಪ್ಪು ಸದೆ ಬೇರು ತೊಗಟೆ
ಎಲ್ಲವನ್ನ ತಂದಿತು
ಅರೆದು ಕುಟ್ಟಿ ಮದ್ದುಮಾಡಿ
ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿತು
ಗಾಯ ಮಾಗಿ ಅವನು ಮತ್ತೆ
ಎದ್ದು ನಡೆಯತೊಡಗಿದ
ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಜಿಂಕೆಗಾಯ್ತು
ಅಪರಿಮಿತ ಆನಂದ

ಹೀಗೆ ಆ ಜಿಂಕೆಗೂ ಆ ಯುವಕನಿಗೂ ಏನೋ ಸಂಬಂಧಕೂಡಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೂ ಜಿಂಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಚಿಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಯುವಕ ಗಮನಿಸಿದ. ಒಂದು ದಿನ ಯುವಕ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಜಿಂಕೆ ತಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ. ಹೊರಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಏನನ್ನೋ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಯುವಕನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಒಂದು ಇಂಪಾದ ದನಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜಿಂಕೆ ಮತ್ತೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

“ಚುಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದಿಯಾ..... ಚುಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದಿಯಾ?” ಎಂದು ಒಂದು ದಿನ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಿಂಕೆ ಹೊರ ಓಡುತ್ತದೆ. ಯುವಕ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಯುವತಿ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಜಿಂಕೆ ಅವಳ ಕೈ ನೆಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಅವಳ ಮೈಗೆ ತನ್ನ ಮೈ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಆಕೆ ಜಿಂಕೆಯ ಮುಖಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮುಖ ತಾಗಿಸಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ಯುವತಿ ಈ ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಪರಿಚಯ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು.

“ಇದು ನಾವು ಸಾಕಿಕೊಂಡ ಜಿಂಕೆ.... ಇದರ ಮೇಲಿನ ಈ ಚುಕ್ಕೆಯ ಗುರುತಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಚುಕ್ಕಿ ಎಂದು ಕರೆದೇವು.... ಇದು ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು..... ಇದನ್ನು ಒಂದು ಹುಲಿ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುದನ್ನು ಕೆಲ ಹಳ್ಳಿ ಜನ ನೋಡಿದರು... ಚುಕ್ಕಿಯ ಕತೆ ಮುಗಿಯಿತು ಅಂತ ನಾವು ತಿಳಿದೇವು..... ಆದರೂ ನನಗೆ ಏನೋ ನಂಬಿಕೆ ಚುಕ್ಕಿ ಬದುಕಿದೆ ಎಂದು.... ನಾನು ಆವತ್ತಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂದು ಇದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ....” ಆ ಯುವತಿ ಸಂತಸದಿಂದಲೇ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನುಡಿದಳು.

ಆ ಯುವಕ ತಾನು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದ ಕತೆ ಹೇಳಿದ. ಹುಲಿಗೂ ತನಗೂ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತನಗಾದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಚುಕ್ಕಿಯು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ.

“ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಚುಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆ.... ಇದನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು ಯುವತಿ. ಅವಳು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಚುಕ್ಕಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಅದು ಹೋಗಿ ಆ ಯುವಕನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅವಿತುಕೊಂಡಿತು.

“ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆ ಹುಲಿ ಬಾಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದೇನೆ..... ಈಗ ನಿನಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆ....” ಎಂದ ಯುವಕ.

“ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ.. ಚುಕ್ಕಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ” ಎಂದ ಯುವತಿ ಯುವಕನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು.

ಚುಕ್ಕಿಯೆಂಬ ಜಿಂಕೆ ಪಾಪ
ಹುಲಿಯ ಕಣ್ಣೆ ಬಿದ್ದಿತು
ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಅದನು ಉಳಿಸಿ
ಮನೆಯಲಿರಿಸಿ ಸಾಕಿದ
ಹಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಹಡುಗಿ
ಅದನು ಬಿಡೆ ಎಂದಳು
ಹಡುಗ ಹಡುಗಿ ಒಂದಾಗಲು
ಚುಕ್ಕಿಯೇ ಮುಂದಾಯಿತು

ಹೀಗೆ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಊರು ಬೆಳೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ ಕತೆ ಮುಗಿಸಿ ಎದ್ದಳು.

“ಮತ್ತೆ ಯಾವತ್ತಾರ ಬಾ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕತೆ ಹೇಳತೇನೆ” ಎಂದಳು ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ. ನಾನು ಸಂತಸದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟೆ.

ಕೌಶಲ : ಅಲಿಸುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅಲಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಶಯ : ಕತೆ ಹೇಳುವುದು ಎಂದಾಗ- ಅಜ್ಜಿಯ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ಸುತ್ತಲೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾವ-ಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಅಭಿನಯ ಸಹಿತ ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳುವ ಕತೆಯ ಗಮ್ಮತ್ತೇ ಗಮ್ಮತ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಣ್ಣಾಗುವಂತೆ ನಗುತ್ತಾ, ಕತೆಯ ಪಾತ್ರದ ದುಃಖ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ, ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ನಡುಗುತ್ತ ಕತೆ ಕೇಳುವುದೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರ್ದಯ ಬಾರದು; ಹಸಿವೆಯೂ ಕಾಣಿಸದು. ಇಂತಹ ಕತೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ, ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸ ಪ್ರಧಾನವಾದ, ನೀತಿ ಬೋಧನೆಯ ಕಥೆಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣನಡತೆಯ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ. ನಾರ್ಬೆಟ್ ಡಿಸೋಜರವರು ೧೯೩೭ ಜೂನ್ ೭ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಎಫ್.ಪಿ.ಡಿಸೋಜ ತಾಯಿ ರೂಪಿನಾ ಡಿಸೋಜ.

ನಾ.ಡಿಸೋಜರವರು ಈವರೆಗೆ ೩೭ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳನ್ನು, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಮಕ್ಕಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾದಂಬರಿ ‘ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ’ ಹಾಗೂ ‘ದ್ವೀಪ’ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ‘ರಜತಕಮಲ’ ಹಾಗೂ ‘ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

‘ಬಳುವಳಿ’ ಕಾದಂಬರಿ ಕೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ‘ಸಾರ್ಕ್’ ದೇಶಗಳ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕಥಾವಾಚನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರ ‘ಮುಳುಗಡೆಯ ಊರಿಗೆ ಬಂದವರು’ ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಗೆ ೨೦೧೧ರ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಂಗಳೂರು ಸಂದೇಶ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನವದೆಹಲಿ ಕಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುತ್ತೂರು ನಿರಂಜನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನವರಿ ೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಹಾಡ್ಗತೆ - ಹಾಡು ಸೇರಿರುವ ಕತೆ; ತರಾವರಿ - ವಿಧವಿಧವಾದ; ಭೀತಿ - ಭಯ, ಹೆದರಿಕೆ; ಪ್ರಾಣಿಗಿಂಡಿ - ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಿಂಡಿ ; ಅಂಗಳ-ಅಂಗಣ, ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಬಯಲು ಭಾಗ; ಸಾಂತ್ವನ - ಸಮಾಧಾನ, ಸಂತೈಸುವಿಕೆಯ ನುಡಿ; ಆಶ್ರಯ - ಆಸರೆ, ಸಹಾಯ, ರಕ್ಷಣೆ; ಮದ್ದು-ಔಷಧ; ಪಲಾಯನ ಪರಿಸು-ಓಡಿಹೋಗು; ಮಾಗು- ಒಣಗು, ವಾಸಿಯಾಗು; ಸಂಭ್ರಮ- ಉತ್ಸಾಹ, ಸಡಗರ, ಸಂತೋಷ; ಬಿಡೆ-ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವತ್ತಾರ-ಯಾವತ್ತಾದರೂ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿಯ ಬಳಿ ಹುಡುಗ ಯಾವ ಕತೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು?
೨. ಯುವಕ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿದನು?
೩. ಜಿಂಕೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು?
೪. ಹುಲಿ ಸೋತು ಏನು ಮಾಡಿತು?
೫. ಯುವತಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಚುಕ್ಕಿ ಏನು ಮಾಡಿತು?
೬. ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಊರು ಏನಾಯಿತು?

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಹಳ್ಳ ಹರಿದು ಊರ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ?
೨. ಯುವಕ ಹಳ್ಳದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಏನು ಮಾಡಿದನು?
೩. ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಯುವಕನ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಏನು?
೪. ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಯುವತಿ ಏನು ಮಾಡಿದಳು?
೫. ಯುವಕ ಚುಕ್ಕಿಯ ಬಗೆಗೆ ಯುವತಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು?

ಇ. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು-ಯಾರಿಗೆ? ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. “ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಾಡ್ಗತೆ ಹೇಳು.”
೨. “ಏಯ್! ಯುವಕ, ಈ ಜಿಂಕೆ ನನ್ನ ಆಹಾರ.”
೩. “ಇದು ನಾವು ಸಾಕಿಕೊಂಡ ಜಿಂಕೆ.”
೪. “ನಾನು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆ.”

ಈ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
೨. ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
೩. ಅಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ಕತೆ ಕೇಳುವ ಹುಡುಗನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯಿರಿ.
೪. ಯುವಕ ಮತ್ತು ಯುವತಿಯ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೊರೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಿಂಡಿ, ಭಯ, ತೊಗಟೆ, ಮದ್ದು, ಯಾವತ್ತಾರೆ.

ಊ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ

೧. ಪುಟ್ಟಜ್ಜಿ
೨. ಕಾಡು
೩. ಚುಕ್ಕಿ
೪. ಮದ್ದು
೫. ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆ
೬. ಜಗಳ

ಆ

- ಹುಲಿಗೂ ಯುವಕನಿಗೂ
- ಜಿಂಕೆ
- ಸೊಪ್ಪುಸದೆ, ಬೇರು, ತೊಗಟೆ
- ಕತೆ
- ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕಾಡುಕೋಣ
- ಊರು ಬೆಳೆಯಿತು

(‘ಅ’ ಮತ್ತು ‘ಆ’ ಪಟ್ಟಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.)

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೆಳಗೆ ಹಲವು ಜೀವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಹುಲಿ	ಕತ್ತೆ	ಎಮ್ಮೆ	ಕುರಿ	ಮೇಕೆ
ಹಂದಿ	ಕರಡಿ	ಜಿಂಕೆ	ನಾಯಿ	ಕಾಡುಕೋಣ
ಬೆಕ್ಕು	ಜಿರಾಫೆ	ಮಂಗ	ಸಿಂಹ	ಘೆಂಡಾಮೃಗ
ಚಿರತೆ	ಎತ್ತು	ಸಾರಂಗ	ಕೋಳಿ	ಆನೆ

ಆ. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೂ ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದವಿದೆ. ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಆ ಶಬ್ದ ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀಡಿ.

ಗುಂಪು ೧ ಹಸು ಕರಡಿ ಎಮ್ಮೆ ಹಂದಿ	ಗುಂಪು ೨ ನಾನು ಅವನು ನೀನು ರಮ್ಮ
ಗುಂಪು ೩ ಯುವಕ ಮುದುಕ ಯುವತಿ ಹುಡುಗ	ಗುಂಪು ೪ ಕತೆ ಪೆನ್ನಿಲು ಕವನ ಕಾದಂಬರಿ

ಈ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಖಾಲಿ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಕತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಿ.

ಒಂದು ಕಾಗೆ _____ ಬಂದು ಒಂದು _____ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು _____ ತಿನ್ನ ತೊಡಗಿತು. ಮೋಸಗಾರ ನರಿ _____ ಯನ್ನು ಕಂಡು _____ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು _____ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ಕಾಗೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿತು. “ಎಲೈ ಕಾಗೆ ನೀನು _____ ಹಾಡುತ್ತೀಯೆ, ನಿನ್ನ _____ ತುಂಬಾ ಚಂದ. ನಿನ್ನ ಹಾಡನ್ನು _____ ಆಸೆ ನನಗೆ ಆಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿತು. ಕಾಗೆ ಅದರ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ _____ ಎಂದು ಹಾಡತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಅದರ _____ ರೊಟ್ಟಿ ಕೆಳಗೆ _____ ಬಿದ್ದ _____ಯನ್ನು ನರಿ ಕಚ್ಚಿ _____ ಹೋಯಿತು.

(ಹಾರಿ, ಮರದ, ಬಾಯಲ್ಲಿ, ರೊಟ್ಟಿ, ಚಂದ, ಹಾಡು, ಕೇಳುವ, ಕಾಕಾಕಾ, ಬಾಯಿಂದ, ಬಿದ್ದಿತು, ಓಡಿ, ಕಾಗೆ, ಕೊಂಬೆ)

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಅನಂತರ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕೈಬರಹದ ಕಥಾಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ.

ನಾಮಪದ

ಒಂದು ವಸ್ತು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಗುಣ, ಸ್ವಭಾವ, ಸಂಖ್ಯೆ, ಸ್ಥಾನ, ಅಳತೆ, ತೂಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಮಪದಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ನಾಮಪದದ ವಿಧಗಳು :

೧. ವಸ್ತುವಾಚಕ ಅಥವಾ ನಾಮವಾಚಕ : ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವಾಚಕಗಳೆನ್ನುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ...

ಅ) ರೂಢನಾಮ : ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು 'ರೂಢನಾಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ : ಹೆಂಗಸು, ಗಂಡಸು, ಮಕ್ಕಳು, ಜನರು, ನದಿ, ಬೆಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆ) ಅಂಕಿತನಾಮ : ವ್ಯವಹಾರದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು 'ಅಂಕಿತನಾಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ : ಗಣೇಶ, ಗಂಗಾ, ರಾಮ, ರಹೀಮ, ಧಾರವಾಡ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇ) ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ : ವಸ್ತುವಿನ ರೂಪ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರ ನೀಡುವ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ 'ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ : ಜಾಣ, ಪಂಡಿತ, ವೈದ್ಯ, ವಕೀಲ, ಶಿಕ್ಷಕಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

೨. ಗುಣವಾಚಕ : ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಣ, ರೀತಿ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಗೆ 'ಗುಣವಾಚಕ' ಎನ್ನುವರು. ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ್ಯಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ :	ವಿಶೇಷಣ	ವಿಶೇಷ್ಯ
	ಸಿಹಿ	ಹಣ್ಣು
	ದೊಡ್ಡ	ನದಿ
	ಒಳ್ಳೆಯ	ಹುಡುಗಿ

೩. ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ : ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕಗಳು.

ಉದಾ : ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ಹತ್ತು, ಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷ, ಕೋಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

೪. ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಚಕ : ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಚಕಗಳು. ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಚಕಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಉದಾ : ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ

ಎರಡು

ಮೂರು

ಐದು

ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಚಕ

ಇಬ್ಬರು, ಎರಡನೆಯ.

ಮೂವರು, ಮೂರನೆಯ, ಮೂರರಿಂದ.

ಐವರು, ಐದನೆಯ.

೫. ಭಾವನಾಮ : ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು 'ಭಾವನಾಮ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭಾವ ಎಂದರೆ ಇರುವಿಕೆ, ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು.

ಉದಾ : ಬಿಳಿಯದರ ಭಾವ

- ಬಿಳುಪು

ಆಡುವುದರ ಭಾವ

- ಆಟ

೬. ಪರಿಮಾಣ ವಾಚಕ : ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಳತೆ, ಪರಿಮಾಣ, ಗಾತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು 'ಪರಿಮಾಣ ವಾಚಕ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ : ಪರಿಮಾಣ

- ಹಲವು, ಕೆಲವು. (ಹಲವು ನದಿಗಳು, ಕೆಲವು ಹಣ್ಣುಗಳು)

ಗಾತ್ರ

- ಅಷ್ಟು, ಇಷ್ಟು (ಗುಡ್ಡದಷ್ಟು, ಆನೆಯಷ್ಟು)

ಅಳತೆ

- ಅಷ್ಟು, ಇಷ್ಟು (ಅಷ್ಟು ದೂರ, ಇಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು) ಇತ್ಯಾದಿ.

೭. ಪ್ರಕಾರ ವಾಚಕ : ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು 'ಪ್ರಕಾರ ವಾಚಕ' ಎನ್ನುವರು. ಇವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗುಣವಾಚಕಗಳೇ ಆಗಿವೆ.

ಉದಾ : ಅಂಥ, ಅಂಥದು, ಅಂತಹದು, ಇಂಥ, ಇಂಥದು, ಇಂತಹದು, ಎಂತಹ ಇತ್ಯಾದಿ.

೮. ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು : ದಿಕ್ಕುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು 'ದಿಗ್ವಾಚಕ' ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ : ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ, ಈಶಾನ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯ, ವಾಯವ್ಯ, ನೈರುತ್ಯ, ಮೂಡಣ, ಪಡುವಣ, ಬಡಗಣ, ತೆಂಕಣ ಇತ್ಯಾದಿ.

೯. ಸರ್ವನಾಮ : ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ : ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು, ಇದು, ಅವರು, ಇವರು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಭ್ಯಾಸ

೧. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯುವಕ, ಯುವತಿ, ಕಥೆಗಾರ, ಹಳ್ಳಿ, ನದಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಂಕಿತ ನಾಮವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೨. ಅಂಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢನಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಕಿತನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಅಟ್ಟ	ಅಮರ್	ಅತ್ತೆ	ಅಕ್ಕಿ	ಅರುಣ್
ಅಜ್ಜಿ	ಆಟ	ಆಡು	ಆರತಿ	ಆಕಾರ
ಊಟ	ಊರ್ವಶಿ	ಉಪ್ಪು	ಓತಿಕೇತ	ಕಮಲ
ಕಪಿಲ್	ಕೋತಿ	ಗಂಟೆ	ಗಣೇಶ	ಸಮೀರ್
ಸ್ವರೂಪ್	ಸಂತೆ	ಫಾತಿಮಾ	ಇಕ್ಬಾಲ್	ಬೆಂಚು
ಶಾಂತಿ	ವಿಜಯ	ಪುಸ್ತಕ	ಕಾವ್ಯ	ಕವಿ

೩. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢನಾಮ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ನಾನು	ಅಮರ್	ತಾವು	ಅವಳು	ಅರುಣ್
ಅಜ್ಜ	ನಾವು	ಆಡು	ಆರಿಫ್	ಅದು
ಅವನು	ಡೇವಿಡ್	ನೀನು	ಮಮ್ಮಾಜ್	ಕಾರ್ತಿಕ್
ಕಪಿಲ್	ಅವರು	ಬೆಳಗು	ಗಣೇಶ	ಸಮೀರ್
ಸ್ವರೂಪ್	ಅವಳು	ಫಾತಿಮಾ	ಇಕ್ಬಾಲ್	ನೀವು
ಶಾಂತಿ	ರಾಜೇಶ್	ಅವನು	ಕಾವ್ಯ	ಅವು

೪. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಬದಲಿಗೆ ನಿಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ನಾನು ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.
ನೀನು ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವೆ.
ನಾವು ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಆಡುತ್ತೇವೆ.
ಅವನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ.
ಅವಳು ನನ್ನ ತಂಗಿ.
ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆ.
ಅದು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.
ಅವು ಕಾಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

೨. ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು

- ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ

ಪ್ರವೇಶ : ಪ್ರತಿದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಬಂಧುಬಳಗ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು, ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸೈಕಲ್ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಸ್ನೇಹಿತನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಚರೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಟೀಚರ್‌ಗಳು ಒಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈಜುವುದು, ಹಾಡುವುದು, ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಟೀಚರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾರಿಂದ ಏನೇ ಕಲಿತರೂ ಅಲ್ಲ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಹಾಯ, ಸಹಕಾರ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಿಕ್ಕೇ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಟೀಚರ್‌ರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಟೀಚರ್‌ರ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

“ಇವರು ಇವತ್ತಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಟೀಚರು. ಇವರು ನಿಮಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನೋಡ್ತಾ ಇರಿ” - ಮಳೆಗಾಲ ತೀವುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಿನ ಮಾಂಡವಿ ಹೊಸಾ ಟೀಚರನ್ನೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ತುಂಗಾ ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಳು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಆತ ವೇಷಭೂಷಣದಿಂದ ಟೀಚರರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಹಳೆಯದಾದ ಒಗೆದ ಪಂಚೆಯೊಂದನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಗೆದ ಚೌಕುಳಿಯ ಅಂಗಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯ ಟವಲಿನಿಂದ ತಲೆಗೆ ಲಪ್ಪಟೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಪಂಚೆ ಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಅಭಾಸವಿಲ್ಲದ್ದೆಂದು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ, ಚಡ್ಡಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಂಚೆಗೆ ಸಿಗದೆ ಅದು ತುಂಬಾ ಅಮುಖ್ಯನಂತೆ ಮುದುರೆ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ “ಇವರೆಂತಾ ಟೀಚರಪ್ಪಾ” ಎಂದು ನಿರಾಸೆಯೂ ಕುತೂಹಲವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಮಾಂಡವಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡರು. ತುಂಗಾ ತಾನು ಆ ಟೀಚರನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಸ್ನೇಹಮಯ ಮುಖ ಬಿಸಿಲು-ಮಳೆ-ಚಳಿಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ಕರಗಿ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಆತ ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿದ ಲಪ್ಪಟೆಯಂತೂ ತೀರಾ ಪರಿಚಿತವಾಗಿತ್ತು. “ಹಾಂ, ಹೌದು” ನೆನಪಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಸಲ ಸಾಮೇರ ಮನೆ ಆಲೆಮನೆಗೆ ಕೋಣ ಹೊಡೆದು ತರುವ ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ಇವರು. ತಮ್ಮ ಮೂರೆಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಸಾಸಿವೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬರೇ ರೈತ ಇವರು. ತುಂಗಾಳ ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಸೀನಸೆಟ್ಟರಿಗೂ ಇವಳ ನೆನಪಿತ್ತು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಳ ತಲೆ ಸವರಿ, “ಎಂತಾ, ಮಗಾ, ಆರಾಮಾ? ಅವ್ವ-ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಚಂದ ಅದಾರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ‘ಓ’ ತುಂಗಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಾಗೇ ಹೇಳಿದಳು. ಹೊಸ ಟೀಚರು ತನ್ನ ಪರಿಚಯಸ್ಥರು ಎಂದು ಇತರ ಮಕ್ಕಳೆದುರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಳಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯೆನಿಸಿತ್ತು.

“ಹಂಗಾರೆ ಸೀನಸೆಟ್ಟು ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು” ಎಂದು ತುಂಗಾ ನಕ್ಕಳು.

“ನಾ ಟೀಚರಲ್ಲ. ಎಂತಾ ಅಲ್ಲ. ನಾನೊಬ್ಬ ಪಡಪೋಶಿ ರೈತ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಡ್‌ಮೇಡಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಗದ್ದೆ ಕೆಲ್ಲ ಹೇಳ್ಕೊಡಾಕೆ ನನ್ನ ಕರ್ಸಿದಾರೆ” ಎಂದರು ಸಂಕೋಚ-ತಮಾಷೆಯಿಂದ ಸೀನಸೆಟ್ಟರು. ಮಾಂಡವಿ ಆತನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಂತು, “ಹೌದು. ಹೌದು, ಇವರು ನಿಮ್ಮ ಬೇಸಾಯದ ಟೀಚರು, ನಿಮಗೆ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಇವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ. ಸರಿ ಮೇಷ್ಟ್ರೆ, ಈಗ ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು” ಎಂದರು.

ಚೆಣ್ಣರ ಲೋಕದ ಬಹುಪಾಲು ಮಕ್ಕಳು ರೈತ ಕುಟುಂಬದವರೇ. ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನೇನೂ ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಮಾಂಡವಿಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಜ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿನ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಮಾಂಡವಿಯ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾದರಿಯ ತಳಹದಿ ಕೂಡಾ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಇದಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಕಣಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸಬಲ್ಲ ಸೀನಸೆಟ್ಟರಂತಹ ರೈತರ ಅನುಭವಜನ್ಯ ವಿವರಣೆ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಅರ್ಥಪಾಲು ವಿಜ್ಞಾನದ ಪಾಠವನ್ನು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲೇ ಕಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳು ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ, ಸೀಮಿತ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇಡಿಯಾದ ಅನುಭವ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಳ್ಳದ ಬದಿಯ ಎರಡೆಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಂಡವಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆಂದೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಡೆಯ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಸಾಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ತೆರವು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಭತ್ತ ಬಿತ್ತಿದ್ದ ಗದ್ದೆಯದು. ನಿಲ್ಲಲಿ ಎಂದರೂ ಕೇಳದೆ ಜಡಿಮಳೆಯಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಯ ಐವತ್ತೂ ಮಕ್ಕಳು ಕಂಬಳಿಗೊಪ್ಪೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಗದ್ದೆಗಳಿದರು ಸೀನಸೆಟ್ಟರ ಜೊತೆ.

“ಮುಂಚೆ ನಾವು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೀಳಾಣ. ಇವತ್ತೇ ಸಸಿ ಕಿತ್ತು ಮುಗಿತಂದ್ರೆ ನಾಳೆಯಿಂದ ನಾಟಿ ಮಾಡಾಣ” ಸೀನಸೆಟ್ಟರೆಂದರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ. ಮೊದಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿಡಿ ತುಂಬಾ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕೀಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು. ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಕಿತ್ತು ಕಿತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಕೀಳುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ವೇಗವೂ ಹಿಡಿಯಿತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಸರು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿಡುವುದನ್ನು ‘ಟೀಚರು’ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕೆಲಸದ ಅನಂತರ ಸೀನಸೆಟ್ಟರು “ಇವತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು, ನಾಳೆ ಉಳಿದದ್ದು” ಎಂದರು. ಸಂಭ್ರಮ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳಿಯಾರೆ? “ಸೀನ ಸೆಟ್ಟೆ, ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ, ಇವತ್ತು ಪೂರಾ ಕಿತ್ತೇ ಹೋಗಾಣ” ಎಂದು ಒಕ್ಕೂರಲಿನಿಂದ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೋಗರೆದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಾವು ಅವಸರದಿಂದ ಸರಿಯುತ್ತಾ ಹಾಲಪ್ಪ ಎನ್ನುವವನ ಕಾಲನ್ನು ಕಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅವನು ಹೌಹಾರಿ ಬಿದ್ದ. ತಕ್ಷಣ ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. “ಹೆದರ್ದೇಡಾ ಮಗಾ, ಎಂತಾ ಆಗಲ್ಲ. ಅದು ನೀರಾವು. ವಿಷದ ಹಾವಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೀನು ಕಚ್ಚಿದ್ದೆ ಹೆಂಗೋ ಅಷ್ಟೇ” ಎಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನಿಸಿದರು.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ. ಇದು ಸಸಿ ಕೀಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸ. ಅನೇಕ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಬೇರು ನಾಟುವಂತೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಊರಬೇಕು. ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ಕೆಲ ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಇದು ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಸೀನಸೆಟ್ಟರ ಅಪಾರ ತಾಳ್ಮೆ, ಉತ್ತೇಜನಗಳು ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಬಿಟ್ಟವು. “ಹಾಡು ಹೇಳ್ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಆಗ ಕಷ್ಟಾನೇ ತಿಳಿಯಲ್ಲ” ಎಂದು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು. ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರೂ, “ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಸುರು ಮಾಡೋ” ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ಅವನ ಧ್ವನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯ ಅಲೆ ಸೇರಿಸಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಯಶೋದ ಹೊಸತನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದಳು.

“ಕೈ ಎಲ್ಲಿಗ್ ಹೋತು?”

“ಸಂತೆಗೆ”

ಇಬ್ಬರು ಆಡುವ ಈ ಆಟವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಳು. 'ಕೈ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋತು?' ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವಳು 'ಸಂತೆಗೆ' ಎನ್ನಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಅವಳ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಂತವನು "ಸಂತೆಯಿಂದ ಏನಂದೆ" ಎಂದರೆ ಮುಂದಿನವಳು 'ಬಾಳೆಹಣ್ಣು' ಎನ್ನುವಳು. ಹೀಗೆ ಆಟ ಸಾಗುವುದು

ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಏನ್ನಾಡ್ತೆ?

ತಿಂದೆ

ಸಿಪ್ಪೆ ಏನ್ನಾಡ್ತೆ?

ಕದದ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕ್ತೆ

ಕದದ ಮೂಲೆ ಏನ್ ಕೊಡ್ತು?

ಚಕ್ಕೆ ಕೊಡ್ತು

ಚಕ್ಕೆ ಏನ್ ಮಾಡ್ತೆ?

ಒಲೆಗೆ ಹಾಕ್ತೆ

ಒಲೆ ಏನ್ ಕೊಡ್ತು?

ಬೂದಿ ಕೊಡ್ತು

ಬೂದಿ ಏನ್ ಮಾಡ್ತೆ?

ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಾಕ್ತೆ

ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ ಏನ್ ಕೊಡ್ತು?

ಗೊಬ್ಬ ಕೊಡ್ತು

ಗೊಬ್ಬ ಏನ್ ಮಾಡ್ತೆ?

ಬಾಳೆಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕ್ತೆ

ಬಾಳೆಗಿಡ ಏನ್ ಕೊಡ್ತು?

ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಕೊಡ್ತು

ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಏನ್ ಮಾಡ್ತೆ?

ಗುಳುಂಗುಳುಂ ತಿಂದೆ.

ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆ ಇಡೀ ಪ್ರಶ್ನೆಯುತ್ತರದ ಚಕ್ರ ತಿರುಗುವುದು. ಯಶೋದಳ ಈ ಆಟದಿಂದ ಅಂದು ನಾಟಿ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಕ್ಕಳೂ ನಾಲ್ಕು ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳನ್ನಾದರೂ ತಿಂದಿದ್ದರು. ನಾಟಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಸೀನಸೆಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು.

ನಾಟಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೊಡೆ ಹೊರಟಿತೋ, ಯಾವಾಗ ತೆನೆ ಬಂದಿತೋ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳ ಚಡಪಡಿಕೆ. ತುಂಗಾಗಂತೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ನೋಡುವವರೆಗೆ ಎಂತದೋ ಚಡಪಡಿಕೆ. ಅವಳೂ - ಕಿಟ್ಟನೂ ಸೇರಿ ಮನೆಯ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕಿಟಕಿ ಕಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗದ್ದೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ರಹಸ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದೂ ಗುಟ್ಟಾಗಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಷ್ಟೂ ಅದು ಬಯಲಾಗಿಬಿಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಅಟ್ಟ, ಗದ್ದೆ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಟವರ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಕೌಶಲ : ಓದುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ವಿವಿಧ ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿಸಾಮ್ಯತೆ, ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದುವುದು.

ಅಶಯ : ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಾವು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೇವಲ ಶಾಲೆಯಿಂದಲ್ಲ; ಮನೆ, ಇತರರ ಒಡನಾಟ, ಪರಿಸರ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಂದ ಜೀವನದ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳಿದ್ದಂತೆ ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗೂ ಹಲವು ಗುರುಗಳು ನಮಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಕೊಡುಗೆಯಿಂದ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮನದಲ್ಲ ಮೂಡಿದಾಗ ಲೋಕವೇ ನಮ್ಮ ಗುರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಲೇಖಕಿ, ಅನುವಾದಕಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ 'ಮಹಿಳಾ ಸಮಿತಿ' ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ 'ಜಲ ಸಂವರ್ಧನೆ ಯೋಜನೆ'ಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು, 'ತುಂಗಾ' - ಮಕ್ಕಳ ಸೃಜನಶೀಲ ಕಲಿಕೆಯ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆದ ಕಾದಂಬರಿ; 'ತೊತ್ತೋಚಾನ್' ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಜಪಾನಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ. 'ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪರಂಪರೆಯ ಕಥನ ಭಾಗ ೧ ಮತ್ತು ೨', 'ಸಹಜ/ಸಾವಯವ ರೈತರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಬದುಕುಗಳು', ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕಾಗಿ 'ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಕಲಿಕೆಗಳು', 'ಎಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರ' ಮುಂತಾದ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆ. ಇವು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮೇಲಿನ ಪಾಠವನ್ನು ಅವರ 'ತುಂಗಾ' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ತೀವ್ರ-ಹೆಚ್ಚು; ಲಪ್ಪಟೆ-ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿದಬಟ್ಟೆ; ಪಕ್ಕಾಗು-ಒಳಗಾಗು; ಎಂತಾ ಮಗ-ಎನು ಮಗು; ಚಂದ-ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಪಡಪೋಶಿ-ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ಕರ್ಸಿದಾರೆ-ಕರೆಸಿದ್ದಾರೆ; ತಳಹದಿ-ಬುನಾದಿ; ಸಂವಾದಿಸು-ಮಾತನಾಡು, ಚರ್ಚೆಮಾಡು;

ಕಂಬಳಿಗೊಪ್ಪೆ-ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಂಬಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮುಸುಕು; ಗೊರಬು, ತೆರವು-ಖಾಲಿ; ನಾಟಿ-ಪೈರಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು; ನೀರಾವು-ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಹಾವು; ಹೋತು-ಹೋಯಿತು; ಕದ-ಬಾಗಿಲು; ಹೊಡೆ-ಕಾಳು ತುಂಬುವ ಮುನ್ನ ಕಾಣುವ ಪೈರಿನ ತುದಿ; ತೆನೆ- ಕಾಳು ತುಂಬಿದ ಪೈರಿನ ತುದಿ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಮಾಂಡವಿ ಟೀಚರ್ ಯಾರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು?
೨. ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು?
೩. ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗದ್ದೆಗೆ ಇಳಿದರು?
೪. ಹಾಲಪ್ಪನ ಕಾಲನ್ನು ಏನು ಕಚ್ಚಿತು?
೫. ಮನೆಯ ಅಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಟವರ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತಗೊಂಡಿತ್ತು?

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಸೀನಸೆಟ್ಟರ ವೇಷ ಹೇಗಿತ್ತು?
೨. ಮಕ್ಕಳು ಸಸಿ ಕಿತ್ತ ಬಗೆ ಹೇಗಿತ್ತು?
೩. ಹಾಲಪ್ಪನಿಗೆ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಸೀನಸೆಟ್ಟರು ಏನು ಹೇಳಿದರು?

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ತಿಳಿಸಿ.

೧. 'ಹಂಗಾರೆ ಸೀನಸೆಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಟೀಚರು'
೨. 'ಮುಂಚೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೀಳಾಣ'
೩. 'ಇವತ್ತು ಪೂರಾ ಕಿತ್ತೇ ಹೋಗಾಣ'
೪. 'ಕೈ ಎಲ್ಲಿಗ್ ಹೋತು'

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೀವು ಕಲಿಯಬಹುದಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಗದ್ದೆ, ಬೆಂಚು, ಸಸಿ. ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ, ನಾಟಿ, ಪೈರು, ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ನು, ಜಮೀನು, ಮೇಷ್ಟ್ರು, ರೈತ, ಕೆಸರು, ಗಂಟೆ, ತೆನೆ, ಗೊಬ್ಬರ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ.

೧. ಶಿಶುಪ್ರಾಸಗಳು

ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಿಶುಪ್ರಾಸ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಹಾಡುವ ಪ್ರಾಸಯುಕ್ತ ಪದಗಳೇ ಶಿಶುಪ್ರಾಸಗಳು. ಮಾನವನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶೈಶವ ಎಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದೋ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದವು. ಮಾತು ಕಲಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧತೆ ಕುತೂಹಲ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡವರು ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಸಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಓರಗೆಯವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಸಗಳೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಾಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಡಿಸದವುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬಹುತೇಕ ಹಾಡುಗಳು ಆಟದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಆಟದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಂಪು ಇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಹಾಡಿದರೆ, ಉಳಿದವರು ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರಾಸಗಳಲ್ಲದೆ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಾಸಗಳು, ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಾಸಗಳು, ಒಗಟು ಪ್ರಾಸಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಪ್ರಾಸಗಳು, ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಸಗಳು, ಕೊಂಡಿಪ್ರಾಸಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಗಮನಿಸಿ.

೧

ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೆ
ಕಾಡೇಗೂಡೆ
ಉದ್ದಿನ ಮೂಟೆ
ಉರುಳೇ ಹೋಯ್ತು
ನಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟೆ
ನಿಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಹಿಡ್ಕೊಳ್ಳಿ

೨

ಗಣೇಶ ಬಂದ
ಕಾಯಿಕಡಬು ತಿಂದ
ದೊಡ್ಡರೇಲಿ ಬಿದ್ದ
ಚಿಕ್ಕರೇಲಿ ಎದ್ದ

೨. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಂಡಿ ಆಟದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ.

ಅಚ್ಚಚ್ಚು, ಬೆಲ್ಲದಚ್ಚು

ಅಲ್ಲಿನೋಡು, ಇಲ್ಲಿನೋಡು

ಸಂಪಂಗಿ ಮರದಲಿ ಗುಂಪುನೋಡು

ಯಾವ ಗುಂಪು? _____

ಯಾವ ಕಾಗೆ? _____
ಯಾವ ಕಪ್ಪು? _____
ಯಾವ ಇದ್ದಿಲು? _____
ಯಾವ ಮರ? _____
ಯಾವ ಮಾವು? _____
ಯಾವ ಸಿಹಿ? _____
ಯಾವ ಸಕ್ಕರೆ? _____
ಯಾವ ಮಂಡ್ಯ? _____
ಯಾವ ಕರ್ನಾಟಕ? _____.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು 'ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ', 'ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ', 'ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ' ಎಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

೧. ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ : ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ.

ಅ. ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ : ಮಾತನಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು 'ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಉದಾ : ನಾನು, ನಾವು.

ಆ. ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ : ಮಾತನಾಡುವವನು ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು 'ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ನೀನು, ನೀವು.

ಇ. ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ : ಮಾತನಾಡುವವನಿಂದ ಹತ್ತಿರ ಅಥವಾ ದೂರವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು 'ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಉದಾ : ಅವರು, ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು, ಅವು, ಇವನು, ಇವಳು, ಇವರು, ಇದು.

೨. ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ : ಮಾತನಾಡುವವನು ತನ್ನನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯಿಂದ ಬಳಸುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು 'ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ : ತಾನು, ತಾವು, ತನ್ನ, ತಮ್ಮ.

೩. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ : ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎಲ್ಲ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಯಾವುವು? ಯಾವುದು? ಯಾರು? ಏತರದು? ಆವುದು?

ಅಭ್ಯಾಸ

ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವಂತೆ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸರ್ವನಾಮಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾಕ್ಯಗಳು	ಸರ್ವನಾಮ ಪದಗಳು	ಸರ್ವನಾಮದ ವಿಧ
ಉದಾ:	ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು.	ನಾವು, ನಮಗೆ	ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮ
೧	ನೀನು ಸುಳ್ಳುಗಾರನೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನೀನು ನಿಜ ಹೇಳಿದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.		
೨	ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಅಕ್ಕ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟಳು.		
೩	ಅವನು ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡನು.		
೪	ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.		
೫	ನಾವು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೂ ತರುತ್ತೇವೆ.		

೩. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ಚಳವಳಿ

- ಶಶಿಧರ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ

ಪ್ರವೇಶ : ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿರಲಿ, ಅದು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದಾಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅದೆಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇದು ನಿಜ. ಪರಿಸರವು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರಕೃತಿಯು ರಮಣೀಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಗಮನಿಸಿದರೂ ಅದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಮಗನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಳಾದಾಗ, ಪ್ರದೂಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ನಾವು ಪರಿತಪಿಸತೊಡಗುತ್ತೇವೆ. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಯಲು ಶುರುವಾಗಿ ಹಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರವಷ್ಟೇ ಸ್ಥಳೀಯರು ಜಾಗೃತರಾದರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಾಗಿ ಅವರು ಹೋರಾಟ ಕೈಗೊಂಡರು. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನ ಪರಿಸರ ಚಳವಳಿಯು ಯಾವುದೇ ಚಳವಳಿಗೂ ಸಣ್ಣದಲ್ಲ; ಚಳವಳಿಯು ಅದರ ಗಾತ್ರದಿಂದಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದೊಡ್ಡದೋ ಚಿಕ್ಕದೋ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಬಾಬುವಿನೊಡನೆ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪೂರ್ವ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕಂಟಿದಂತೆ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಸುತ್ತ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ ಹರಡಿರುವ ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸುಂದರವಾದ ಪುಟ್ಟದ್ವೀಪ. ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಲುಪಲು ಆರು ಲೇನಿನ ಭಾರಿ ಸೇತುವೆ ಇದೆ. ಕಾಡೇ ನಾಡಿಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮವಾಗಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಮೆರಿಂಡಿಯನ್ನರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಆಗಮನವಾದ ಮೇಲೆ ಅಮೆರಿಂಡಿಯನ್ನರ ಧೂಳಿಪಟವಾಯಿತು, ಆಗ ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ದ್ವೀಪವೂ ಬಿಳಿಯರದಾಯಿತು.

ಒಳ್ಳೆಯ ಹವೆ ಇರುವ ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕಡಿದು ನೀಲಿ ನಂತರ ಇನ್ನಿತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ತೋಟಗಳನ್ನಾಗಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಓಕ್ ಮರಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಕಡಲತೀರದ ಸಸ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ತೋಟತುಡಿಕೆಯಿಂದ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆ; ವರ್ಷವಿಡೀ ಉತ್ತಮ ಹವೆ, ಕಡಲತೀರ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬಂದರು ಇರುವ ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ತೋಟತುಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ರೆಸಾರ್ಟ್‌ಗಳು, ಗಾಲ್ಫ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು, ಕ್ರೀಡಾಮೈದಾನಗಳು, ಬೋಟಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದರೆ ಲಾಭ ಎನ್ನಿಸಿತೇನೋ.

ಸಾಹುಕಾರರ ನಾಡಾದ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಐಡಿಯಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ. ಅವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಜಾರಿಗೊಂಡು ತೋಟತುಡಿಕೆಗಳ ಬದಲು ಸೀಬೀಜ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಸ್ಟೇಷೋಂಗ್‌ಗಳು, ಗಾಲ್ಫ್‌ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ

ತೋಟ, ತುಡಿಕೆ, ಹಿನ್ನೀರ ಕೋವುಗಳು, ಹೊಂಡಗಳು, ಕಾಡು ಕೊಚ್ಚತೊಡಗಿದರು. ಲಕ್ಷುರಿಯ ನವಾವತಾರಗಳ ಆಹುಟ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಕಾರು, ಪ್ಲೇನು, ಹೆಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿಯುವ ಬೂಟು, ಚೆಡ್ಡಿ, ಟೀಶರ್ಫು, ಕೂಲಿಂಗ್‌ಗ್ಲಾಸ್, ಸ್ಕಲ್‌ಕ್ಯಾಪು ತೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡುಳ್ಳ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಭರಾಟೆಯೂ ಹೆಚ್ಚತೊಡಗಿತು.

ಈ ರೀತಿಯ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವರಾದರೂ ಪರ್ಯವರಣಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತೇನೋ. ಅವರುಗಳೂ ಕೂಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪುರಾತನ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು, ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಹೊಂಡಗಳು, ಹಿನ್ನೀರಿನ ಕೋವುಗಳು, ಓಕ್‌ಮರ ತೋಪುಗಳು, ಕಡಲತೀರದ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ಮರಗಳನ್ನು ತರಿಯಲೇಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೂ ದುಡ್ಡು ಬುಲ್ಡೋಜರುಳ್ಳ ವೀರರ ಮುಂದೆ ಇವರ ಕೈಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಗಾಲ್ಫ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು, ಕ್ರೀಡಾವಿನೋದಗಳೆಡೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು ಮೋಜಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಗಾಲ್ಫ್‌ಗೆ ಬಂದದ್ದುಂಟು.

ದುಡ್ಡು ಮತ್ತು ದೌಲತ್ತುಗಳಿಂದ ಪರ್ಯವರಣದ ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆ ಆಗತೊಡಗಿದಾಗ ಕೆಲವು ಆಸಕ್ತರು ಕೋರ್ಟಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೇರುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಹೇಗೋ ಒಬ್ಬ ನೆಲದಳ್ಳಾಳಿಗೆ ಪರ್ಯವರಣದ ಸುಖದುಃಖಗಳಿಗೂ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುವ ಇಂಬಾಯಿತು. ಅವನೂ ಪರ್ಯವರಣದ ಆಸಕ್ತರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕಡಲ ತೀರದ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಹೊಂಡಗಳು, ಓಕ್ ಮರಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ತರಿಯಲೇ ಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ಚಳವಳಿ ಆರಂಭಿಸಿದ. ಆದರೆ ಸಾಹುಕಾರರು ಬಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದರು.

ಈ ಹೊಯ್ಸಾಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಜನಸಮ್ಮತಿ ಪರ್ಯವರಣದತ್ತ ಒಲಿಯಿತು. ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡ, ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಸೇತುವೆಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅಭಿಯಂತರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಪರಿಸರ ಸೌಂದರ್ಯ, ಗಿಡ, ಮರ, ತಟಸಸ್ಯ ಸಂಕುಲ, ಹೊಂಡಗಳಿಗೂ ತೋರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಸ್ಥಳದ ನೆಲ ಜಲ ವನ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ನೆಲವನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದ್ವೀಪದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೀಡಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಗಳಾದವು. ಪುರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ಜರುಗತೊಡಗಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಲ್ವನ್ ಹೆಡ್ ನಂದನವನದಂತೆ ಮರ, ಗಿಡ, ಹೊಂಡ, ತೀರದ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸತೊಡಗಿತು. ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಎಡೆಗಳಾದವು. ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರೂ ಪಚ್ಚೆಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಗಾಲ್ಫ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಆಡಲು ಬರುವುದೂ ಸಾಧಾರಣವಾಯಿತು.

ದಿನವಿಡೀ ಸುತ್ತಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕಡಲತಡಿಯ ಪುರಾತನ ಲೈಟ್‌ಹೌಸನ್ನೇರಿ ಅಪ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರ, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲೊಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೌಕೆಗಳು, ಕಡಲ ಕಾಗೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಗೇ ಬಂದಿಳಿಯುವ ರೇವನ್, ಮೈನಾಗಳನ್ನ ನೋಡಿ ನಾವೂ ಆನಂದಿಸಿದೆವು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹಾವು ಬಳುಕಿನ ಹಿನ್ನೀರಿನ ದೊಣೆಯ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ದುಂಡನೆಯ ವೇದಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಓಕ್ ಮರವನ್ನು ಕಂಡೆವು. ಅದೇನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಅದೊಂದು ಹಳೆಯ ಓಕ್ ಮರ; ಅದರಡಿ ತೆಳ್ಳಗೆ ಅಗೆತ ಮಾಡಿ ದಪ್ಪ ಗೊಬ್ಬರ, ಮರದ ಚಿಕ್ಕ ಹರಡಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಕಾಲಿಕ್ಕದಂತೆ ಪರಿಧಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಕಟಕಟೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದು ಲಿಬರ್ಟಿ ಓಕ್ ಮರ. ಐವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜನ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಪಣತೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಮರದಲ್ಲಿಯೇ. ಇದು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಜಾಗ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕಟಕಟೆಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ಫಲಕವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಆ ಮರ ನೂರುಕಾಲ ಬಾಳುವಂತೆ ರಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು. ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಎಷ್ಟು ಹರಡಿತೆಂದರೆ ಇದರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಮರಳಿದ ಜನ ತಂತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವರಣ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುರುಕುಗೊಂಡರು. ಈ ಮರದ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿವಾಹಗಳಾಗಿವೆಯಂತೆ!

ಕೌಶಲ : ಆಲಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಆಲಸಿ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು.

ಆಶಯ : ಮನುಷ್ಯನು ನಾಗರಿಕತೆಯ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ನಿಲುಕಿ ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಸರ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ, ಮನರಂಜನಾ, ಕ್ರೀಡಾ ತಾಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ತಾಣಗಳು ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪರಿಸರವಾದಿಗಳು ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟಗಳು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಸಾಫದ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಶಶಿಧರ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರಾದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಷಯರೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕ್ಷಯರೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. **ಖಿಲ, ಪದ ಕುಸಿಯೆ ನೆಲವಿಹುದೆ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ - ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು. ಸಂಚಿ ಎಂಬ ಆತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.**

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಅಮೆರಿಂಡಿಯನ್ನರು - ಅಮೆರಿಕಾ ಭೂಖಂಡದಲ್ಲಿ ಐರೋಪ್ಯರು ಬಂದು ವಸಾಹತು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು. ಕೊಲಂಬಸ್ ಈ ಭೂಖಂಡವನ್ನು ಭಾರತವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂದು ಕರೆದ.

ಧೂಳೀಪಟ - ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ

ಓಕ್ - ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮರ

ಗಾಲ್ಫ್ - ಶ್ರೀಮಂತರ ಆಟವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಲಾಸಿ ಆಟ

ಗಾಲ್ಫ್‌ಕೋರ್ಸ್ - ಗಾಲ್ಫ್ ಆಟದ ಅಂಗಣ

ಹಿನ್ನೀರ ಕೋವು - ಸಮುದ್ರವು ಒಳಚಾಚಿರುವ ನೆಲಭಾಗ

ಸ್ಟೇಷೋಂ - ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಕಟ್ಟಿದ ವಸತಿ

ಲಕ್ಕರಿ - ವಿಲಾಸ
ಅತಿಕ್ರಮಣ - ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಹೆಲಿ - ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್
ಪರ್ಯಾವರಣ - ಪರಿಸರ
ತಟಸಸ್ಯಸಂಕುಲ - ನದಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಲಸಸ್ಯಗಳು

ಅಭಿಯಂತರ - ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್

ರೇವನ್ ಮೈನಾ - ಹಕ್ಕಿಗಳು
ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು - ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಕಾಪಾಡುವುದು
ಆಹುಟ - ಉಪಟಳ, ಉಪದ್ರವತೆ, ತೊಂದರೆ

ಪುರಾಭಿವೃದ್ಧಿ - ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ,
ಲಿಬರ್ಟಿ - ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (ಅಮೆರಿಕದ 'ಸ್ವಾಚ್ಛ ಆಫ್ ಲಿಬರ್ಟಿ' ಪ್ರತಿಮೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ)

ಪಚ್ಚೆ - ಹಸಿರು
ಬಡ್ಡೆ - ಬಂಡ, ಬೇರು, ಬದಿ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ದ್ವೀಪ ಯಾವ ಸಾಗರದಲ್ಲಿದೆ?
೨. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಏನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ?
೩. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿಯುವ ಶ್ರೀಮಂತರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಹೇಗಿತ್ತು?
೪. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು?
೫. ಕಡಲತಡಿಯ ಲೈಟ್‌ಹೌಸನ್ನೇರಿದರೆ ಯಾವ ಚಿತ್ರಣವು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ?
೬. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಮಾರಕ ಯಾವುದು?

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದವು?
೨. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ಮೊದಲು ಹೇಗಿತ್ತು?
೩. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನ ಸ್ಮಾರಕ ಮರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
೪. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಟ್ಟಡಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು?
೫. ಹಿಲ್ಟನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಹೋರಾಟ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು?

ಇ. ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಆಗಮನವಾದ ಮೇಲೆ ಅಮೆರಿಂಡಿಯನ್ನರ ಸಮುದಾಯವು _____ ಆಯಿತು.
(ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಶಿಕ್ಷಿತ, ಧೂಳೀಪಟ)
೨. ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರವು ಅಮೆರಿಕದ _____ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.
(ಪೂರ್ವ, ಉತ್ತರ, ಪಶ್ಚಿಮ)
೩. ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೊನೆಗೆ _____ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.
(ಧನಿಕರ, ಅಮೆರಿಕಾಧ್ಯಕ್ಷರ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ)
೪. ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ _____ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಜನ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ನೀಡತೊಡಗಿದರು.
(ಪಾರಂಪರಿಕ, ಅಭಿಯಂತರ, ರಾಜಕೀಯ)

೫. ದ್ವೀಪದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ _____
ನಡೆಸಿದರು.

(ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ, ಜಾಥಾ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ)

೬. ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರಿದ ಬಳಿಕ ಹಿಲ್ಪನ್ ಹೆಡ್ _____ ಕಂಗೊಳಿಸತೊಡಗಿತು.

(ರಾಜಧಾನಿಯಂತೆ, ನಂದನವನದಂತೆ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದಂತೆ)

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ: ಆಗಮನ x ನಿರ್ಗಮನ

೧. ಲಾಭ

೨. ಚುರುಕು

೩. ಪುರಾತನ

೪. ಪ್ರಸಿದ್ಧ

೫. ಸಾಧಾರಣ

ಉ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಭರಾಟೆ : _____

೨. ಸುಧಾರಣೆ : _____

೩. ಸಾರ್ವಭೌಮ : _____

೪. ದೌಲತ್ತು : _____

೫. ಹೊಯ್ಸಾಟ : _____

೬. ಪಣತೊಡು : _____

೭. ಅಭಿಮಾನಿ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅ. ಚಟುವಟಿಕೆ.

೧. ನಿಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.

೨. ಹಿಲ್ಪನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪರಿಸರ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.

೩. “ಪರಿಸರವಿದ್ದರೆ ನಾವು” ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸಿ.

ಅ) ಇರುವೆಯು ಬಂದಿತು. (ಇರುವೆ+ಉ=ಇರುವೆಯು)

ಆ) ಇರುವೆ ಬಂದಿತು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ವಾಕ್ಯಗಳೂ ಸರಿ. ಆದರೆ,

(ಅ) ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಯು ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಆ) ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಯು' ಅನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. (ಆ) ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಯು' ಅನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

(ಕ) ಇರುವೆ ಗೂಡನ್ನು ಬಂದಿತು. (ಗೂಡು + ಅನ್ನು =ಗೂಡನ್ನು)

(ಗ) ಇರುವೆ ಗೂಡಿನಿಂದ ಬಂದಿತು. (ಗೂಡು+ನ+ಇಂದ=ಗೂಡಿನಿಂದ)

(ಚ) ಇರುವೆ ಗೂಡಿಗೆ ಬಂದಿತು. (ಗೂಡು+ಇಗೆ=ಗೂಡಿಗೆ)

(ಜ) ಇರುವೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. (ಗೂಡು+ನ+ಅಲ್ಲಿ=ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ಗೂಡು+ಅಲ್ಲಿ=ಗೂಡಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬಳಸಬಹುದು)

ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ಕ) ಮತ್ತು (ಜ) ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಾಕ್ಯ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆಯೋಣ.

(ಕ) ಇರುವೆ ಗೂಡನ್ನು ನೋಡಿತು.

(ಚ) ಇರುವೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ (ಗೂಡಲ್ಲಿ) ಇದೆ.

ಈಗ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ಗ) ಮತ್ತು (ಚ) ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಗೆ ಮತ್ತು ಇಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಇರುವೆ ಗೂಡಿನಿಂದ ಬಂದಿತು. (ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತು) ಇರುವೆ ಗೂಡಿಗೆ ಬಂದಿತು (ಒಳಗೆ ಬಂದಿತು) ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಕೊಟ್ಟ ಕಟ್ಟಲು ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ರಾಜು ಗಿಡವನ್ನು ನೆಟ್ಟನು.
- ಕೆಲಸಗಾರ ಇರುವೆಗಳು ರಾಣಿಗೆ ಆಹಾರ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕಮಲ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.
- ಚಗಲಿ ಇರುವೆಗಳು ಮರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ.
- ಪೂರ್ಣಿಮ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಟಕೆ ಕೊಂಡಳು.

ಗಮನಿಸಿ :

ಅ. ಇರುವೆಗಳು ಲಾರ್ವಾವನ್ನು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸ್ವಿಸುತ್ತವೆ.

ಆ. ರಾಜು ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದನು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮೊದಲೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮನೆಯಿಂದ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮನೆ ಎಂಬ ಮೂಲ ಪದಗಳಿಗೆ 'ಇಂದ' ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಾಕ್ಯ ಓದಿದರೆ ಇರುವೆಗಳು ಲಾರ್ವಾ ಬಾಯಿ ಸ್ವಿಸುತ್ತವೆ, ರಾಜು ಮನೆ ಬಂದನು ಎಂದಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ವಾಕ್ಯ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಯೇ ಸುಮ ಪೇಟೆ ಬಟ್ಟೆ ತಂದಳು ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸುಮ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದಳು ಎಂದು ಓದಿದಾಗ ನಮಗೆ ವಾಕ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಅರ್ಥ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

'ಶಾಲೆ' ಎಂಬುದು ನಾಮಪದದ ಮೂಲರೂಪ. ಇದನ್ನು ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುವರು. ಈ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿದಾಗ 'ಪದ' ಆಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಶಾಲೆ + ಉ = ಶಾಲೆಯು, ಶಾಲೆ + ಅಲ್ಲಿ = ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿಭಕ್ತಿ	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದಾಗ
೧.	ಪ್ರಥಮ	ಉ	ರಾಣಿಯು
೨.	ದ್ವಿತೀಯ	ಅನ್ನು	ರಾಣಿಯನ್ನು
೩.	ತೃತೀಯ	ಇಂದ	ರಾಣಿಯಿಂದ
೪.	ಚತುರ್ಥಿ	ಗೆ, ಇಗೆ, ಕ್ಕೆ	ರಾಣಿಗೆ
೫.	ಪಂಚಮಿ	ದೇಸೆಯಿಂದ	ರಾಣಿಯ ದೇಸೆಯಿಂದ
೬.	ಷಷ್ಠಿ	ಅ	ರಾಣಿಯ
೭.	ಸಪ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ

ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸಹಿತವಾಗಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

೪. ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ

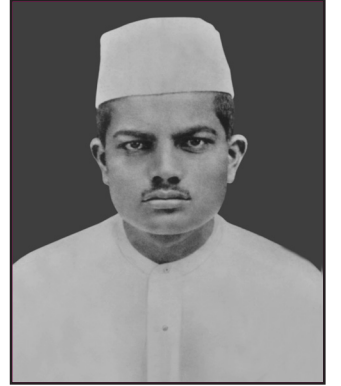

— ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಪ್ರವೇಶ : ನಾವೀಗ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೪೭ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆಯಿತು. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಹಲವರು ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದಲೂ ಹಲವಾರು ಜನ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕರೆಗೆ ಒಗ್ಗೊಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರೂ ಆದರು. ಹೀಗೆ ಹೋರಾಟಮಾಡಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ. ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೀವಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಫಲವಾಗಿ ನಮಗೆ ೧೯೪೭ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ರಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿತು. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

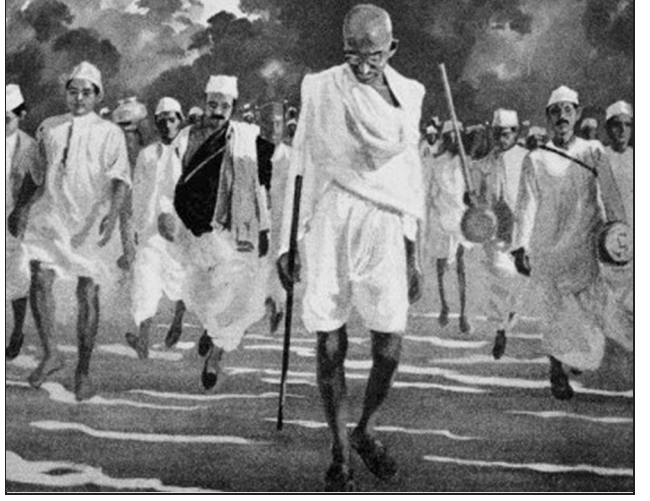
ಭಾರತ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಕಾಲ. ಅವರ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ಭಾರತೀಯರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರು ಎಂಬುದೊಂದು ಹಳ್ಳಿ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ “ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಡಬೇಕು” ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ೮-೧೦ ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ತನ್ನ ತಲೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ. ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತು. ಕೂಡಲೆ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೆಲಕ್ಕೆಸೆದ.

ಹೀಗೆ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆಸೆದ ಹುಡುಗನ ಹೆಸರು ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ. ೮ನೆಯ ಜೂನ್ ೧೯೧೧ರಂದು ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಮಾರ್ತಂಡಪ್ಪ, ಮಹಾದೇವನ ತಾಯಿ ಬಸಮ್ಮ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದ ಆ ತಾಯಿ ಜೈಲುವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರು. ಆ ತಾಯಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಗ ಮಹಾದೇವ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಹಂಸಭಾವಿಯ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಓದು ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಣುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಗೆಗೆ ಒಲವು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆ ವಿಚಾರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲಕ ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

ಮಹಾದೇವರವರಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು-ಹದಿ ಮೂರರ ಹರೆಯು. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾದಗಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾದೇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಖಾದಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಊರೂರು ತಿರುಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಖಾದಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರವನ್ನೂ ನಡೆಸಿದರು.

ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಕರೆ ಬಂದಿತು. ಮಹಾದೇವ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೊಡನೆ ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಮಹಾದೇವ ಆರು ತಿಂಗಳು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು.

ದಂಡಿಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿದು ಮಹಾದೇವ ಹುಟ್ಟೂರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದರು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಸರು ಬಂದಿತ್ತು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ ಅದ್ವಾರಿಯ ಸ್ವಾಗತ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಮಹಾದೇವ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಸಿದ್ಧಮತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಬರಮತಿಯ ಸುಖವಾಸ ತನಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನೂ ಸಬರಮತಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದರು. ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮಹಾದೇವ ಇಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದರು. ಹಿಂಡಲಗಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಹಾದೇವರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಳಜಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆನಿಸಿತು. ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಕಲಿತರು. ವ್ಯಾಯಾಮ ಕಲಿಯುವಾಗಲೇ ಔಷಧಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಹಳ್ಳಿಗರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ಸೇವಾಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇವಾಶ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಚರಕದಿಂದ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸೇವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಖಾದಿಯನ್ನು ಊರೂರಿಗೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ

ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. 'ಮಹಾದೇವನ ಖಾದಿ' ಎಂದೇ ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತುಡಿತ, ಹೋರಾಟ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಊರಿನ ಜನರು ಇವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಚಿಕ್ಕವಯಸಿದ್ದು ಒಳ್ಳೇ ಚೊಕ್ಕ ಮಾತನಾಡತಾನಾ|
ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಮರಿಗೆ ಮುದ್ದುಕೊಟ್ಟಾಂಗ|
ನಕ್ಕರೊಂದು ಚಂದ ಅವನು|
ನುಡಿದರೊಂದು ಚಂದ ನಮಗೆ|
ಸಿಕ್ಕೊದಿಲ್ಲೊ ಇಂಥಾ ಚೊಕ್ಕಬಂಗಾರದಂಥವಾ||

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ದಿನ ದಿನ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು 'ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಘೋಷಣೆಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಿತು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಈ ಚಳುವಳಿಗೆ ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದರು. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಮಾತುಗಳು ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದವು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಮಹಾದೇವ ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಇಂಥ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದರು. ರೈಲು ಓಡಾಟದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಗಮನವಿಟ್ಟರು. ಸವಣೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು. ಹೊನ್ನತ್ತಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಬಂದೂಕು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಬಾಳೆಹೊಸೂರಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸುಟ್ಟರು.

ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರ ಈ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ನಡುಗಿತು. ಮಹಾದೇವಪ್ಪನವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಘೋಷಿಸಿತು. ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪೊಲೀಸರು ಮಹಾದೇವ ಹಾಗೂ ಅವರ ತಂಡದವರಿಗಾಗಿ ಶೋಧ ನಡೆಸಿದರು.

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಕೇಂದ್ರವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ತಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದ ಪತ್ನಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಗಳಾದ ಕಸ್ತೂರಿದೇವಿಯನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ೧೯೪೨ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ ರಂದು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯ. ಹೊಸರಿತ್ತಿಯ ಸಮೀಪದ ವೀರಭದ್ರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ತುಕಡಿಯಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಖಜಾನೆ. ಮಹಾದೇವ ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಮಹಾದೇವ ಅವರ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಹಲವು ಪೊಲೀಸರು ಓಟ ಕಿತ್ತರು. ಮಹಾದೇವ ಖಜಾನೆಯ ಬೀಗ ಮುರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾದೇವನ ಎದೆಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದ. ಮಹಾದೇವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಂಗಡಿಗರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದ ಪೊಲೀಸನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಹೋದರು. ನಮ್ಮದು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟ, ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಿರಿ, ಹಿಂಸೆ

ಮಾಡದಿರಿ ಎಂದು ಮಹಾದೇವ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ತಡೆದರು. ಮಹಾದೇವನ ಉಸಿರಾಟ ನಿಂತಿತು. ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿತು. ಪತ್ನಿ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ಗಂಡನ ಬಲಿದಾನದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದರು. ಮಹಾದೇವರಿಗಾಗಿ ದೇಶ ಮರುಗಿತು. ಈ ಮರುಕ ಹಾಡಾಗಿ ಹರಿಯಿತು.

ಭಾರತ ದೇಶದ ಬಂಧ ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಭಾರೀ ಕಷ್ಟವ ಸೋಸಿದರು
ತಾರುಣ್ಯವೆಲ್ಲವ ತುರಂಗದಲಿ ಕಳೆದು ಮಡಿದ ಮಹಾಶೂರ ಮೈಲಾರರು
ತುಂಟರ ತುಂಟನು, ಭಂಟರ ಭಂಟನು, ಸಾತ್ವಿಕರೊಳಗೆ ಸರದಾರ!
ದಿಟ್ಟನ ಹೆಸರನು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸಿಗೆ ಇಟ್ಟರೂ ತೀರದು ಉಪಕಾರ!

ಕೌಶಲ : ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಸಮಾರಂಭದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ಆಶಯ : ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯೋಧರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಇಂಥ ಯೋಧರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶವೇ ಮುಖ್ಯ ಅದರ ಮುಂದೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಗೌಣ. ದೇಶದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಎಂಥ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದವರು ಈ ಹಿರಿಯರು. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡರು ಇಂಥ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಯೋಧರನ್ನು ನಾವು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯೋಧರ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದೆವು. ಸೈನಿಕರ, ಪೊಲೀಸರ ಸೇವಾನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಾವು ನಾಡಿನೊಳಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಋಣವಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಟೊಪ್ಪಿಗೆ-ಟೋಪಿ; ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿದ್ದು-ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿದ್ದರೂ; ಚೊಕ್ಕ-ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ; ಚಂದ-ಚೆನ್ನ; ಚೊಕ್ಕಬಂಗಾರ-ಅಪ್ಪಟ ಬಂಗಾರ, ಅಪರಂಜಿ; ಧಕ್ಕೆ-ತೊಂದರೆ; ಅಣಿಯಾಗು-ಸಿದ್ಧವಾಗು; ಶೋಧ-ಹುಡುಕಾಟ; ತುಕಡಿ-ಸೈನ್ಯ; ಕಾಳಗ-ಯುದ್ಧ, ಹೋರಾಟ; ಮಡು-ಕೊಳ್ಳ; ಕಾಲ್ತಿಗೆ-ಓಡಿಹೋಗು; ದಿಟ್ಟತನ-ಧೈರ್ಯ; ಖಜಾನೆ-ಬೊಕ್ಕಸ; ಖಾದಿ-ಕೈನೂಲಿನಿಂದ ನೆಯ್ದಬಟ್ಟೆ ; ಓಟಕೀಳು - ಓಡಿಹೋಗು ; ಗುನುಗು-ಸತತವಾಗಿ ಧ್ವನಿಮಾಡು ; ಜೈಲು-ಸೆರೆಮನೆ, ಬಂಧೀಖಾನೆ; ಬಲಿದಾನ - ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ; ಸೋಸಿದರು-ಅನುಭವಿಸಿದರು.

ಸವಣೂರು - ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ; **ಹೊನ್ನತ್ತಿ** - ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ; **ಬಾಳೆಹೊಸೂರು** - ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ.

ಪಾರದ ಪೂರಕ ವಿವರಣೆ :

ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ : ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಜನತೆ ತನ್ನ ಅಸಮ್ಮತಿ, ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಬ್ರಿಟನ್ ಸರಕಾರ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಬಾರದೆಂದು ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ : ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಚಳವಳಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾರತವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಮೊದಲು 'ಸದಾಗ್ರಹ' ಎಂದೂ ಅನಂತರ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ' ಎಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮ : ಗಾಂಧೀಜಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪ್ರಪಂಚಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಶ್ರಮ. ಗುಜರಾತ್ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕೋಜಾಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯ ಜೀವನ್‌ಲಾಲ್ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೯೧೫ ಮೇ ೨೫ ರಂದು ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಇವರು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಶ್ರಮವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಅಹಮದ್ ನಗರದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ೬ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸಬರಮತಿ ನದಿ ದಂಡೆಯಮೇಲೆ ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮವೆಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು.

ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ : ೧೯೩೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ೧೨ರಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು. ೭೮ ಮಂದಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಹಮದಾಬಾದಿನಿಂದ ೨೪೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ದಂಡಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಏಕೈಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಉಪ್ಪಿನ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಏಪ್ರಿಲ್ ೬ರಂದು ಅವರು ದಂಡಿಯನ್ನು ತಲುಪಿ, ಸಮುದ್ರಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದರು. ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಜನರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಕರೆಯಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ದಸ್ತಗಿರಿಯಾದರು. ಗಾಂಧಿಯವರ ದಸ್ತಗಿರಿ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿಯಾಯಿತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು. ಕೆಲವೊಂದು ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ, ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಾಯಿತು.

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ?
೨. ಯಾವ ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೈಲಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಣುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು?
೩. ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆ ಯಾವ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಾಯಿತು?
೪. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?
೫. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಯಾವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು?
೬. ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಬಂದೂಕು ಅಪಹರಿಸಿದರು?

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಮಹಾದೇವ ಕಲಾದಗಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು?
೨. ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆ ಏನು?
೩. ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಮತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇವಾಶ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳೇನು?
೪. ಮಹಾದೇವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದ್ದು ಏಕೆ?

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಾವುವು?
೨. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾದೇವ ಯೋಚಿಸಿದರು?
೩. ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳಾವುವು?

ಈ. ಖಾಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ.

೧. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾದೇವ _____ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು.
೨. ಮಹಾದೇವ _____ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದರು.
೩. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಕೇಂದ್ರ _____ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಉ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉ. ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಉರುಗಳು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರು ೨. ಹೊಸರಿತ್ತಿ ೩. ಕಲಾದಗಿ

ಯ. ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.

೧. ಸ್ವತಂತ್ರ ೨. ಆಡಳಿತ ೩. ದೇಶಭಕ್ತ ೪. ಅಸಹಕಾರ ೫. ಚಳುವಳಿ

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳು

ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಗಡ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅವರು ಬಂದು ಇವರ ಸಂಗಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವರ ದೇಶವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಆಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲೇ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಲೆಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಹಲಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಒಂದು ದೇಶಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಗಿನ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಂದು ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯಪದಗಳೆಂದು ಹೆಸರು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪದಗಳು: ಭೂಮಿ, ನದಿ, ದಯೆ, ರಾತ್ರಿ, ಕಥೆ, ಸಂಜೆ, ದೀಪ, ಮುಖ, ಶಕ್ತಿ, ಧರ್ಮ, ಪುಣ್ಯ, ರಾಜ, ಯುದ್ಧ ಇತ್ಯಾದಿ...

ಪೋರ್ಚುಗೀಸಿನಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು : ಅಲಮಾರು, ಸಾಬೂನು, ಪಾದ್ರಿ, ಇಸ್ತೀ, ಮೇಜು ಇತ್ಯಾದಿ...

ಪರ್ಷಿಯನ್ - ಅರಾಬಿಕ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು : ಜಮೀನು, ಸರ್ಕಾರ, ರೈತ, ಸಲಾಮು, ಕಾನೂನು, ಕಾಗದ, ಬಂದೂಕ, ಚುನಾವಣೆ, ಮಂಜೂರು, ದರ್ಬಾರು, ಅಸಲು, ನಕಲು, ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ

ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳು : ಲಾಯರು, ಬ್ಯಾಂಕು, ಎಕರೆ, ಪ್ಲೇಗು, ನಂಬರು, ಮೈಲು, ಕಾರ್ಡು, ಫೀಜು, ಕಾಲೇಜು, ಜೈಲು ಇತ್ಯಾದಿ...

ದೇಶ್ಯಶಬ್ದಗಳು : ಹೊರಗಿನ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಾರದೆ, ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಧಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳೆಂದು ಹೆಸರು.

ಉದಾಹರಣೆ : ನೆಲ, ಹೊಲ, ಅಕ್ಕಿ, ಕಲ್ಲು, ಹೊಳೆ, ಒಳ್ಳೆಯ, ಕೆಟ್ಟ, ಒಂದು, ಎರಡು, ಹೇಳು, ಕೇಳು, ಹೆಚ್ಚು, ತಗ್ಗು, ಸುಮ್ಮನೆ, ಮೆಲ್ಲಗೆ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಹೊಂದಿಕೆ, ನಡತೆ, ತಿಳಿಸು, ಕಲಿಸು ಇತ್ಯಾದಿ.

ವಿಶೇಷಣಗಳು

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಿದ್ದನು.

ಬಿಳಿ ಆನೆಗಳು ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ.

ಹಳೇ ಎತ್ತಿಗೆ ಹಾಳು ಬಂಡಿ

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ 'ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ', 'ಬಿಳಿ ಆನೆ', 'ಹಳೇ ಎತ್ತು' ಎಂಬಲ್ಲಿ 'ಚಿಕ್ಕ', 'ಹಳೇ', 'ಬಿಳಿ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಅದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹುಡುಗ, ಎತ್ತು ಹಾಗೂ ಆನೆ ಎಂಬ ನಾಮಪದಗಳ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ದೊಡ್ಡ ಚೀಲ, ಕೆಂಪು ತಾವರೆ, ಪುಟ್ಟ ನಾಯಿಮರಿ ಇವೆಲ್ಲ ಪದಗಳಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷಣಗಳಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಹೀಗೆ ನಾಮಪದಗಳ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಆಯಾ ನಾಮಪದಗಳ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಪದಗಳನ್ನು 'ವಿಶೇಷಣ'ಗಳೆನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಾಕ್ಯಗಳು	ವಿಶೇಷ್ಯ	ವಿಶೇಷಣ
೧	ತೋಳವು ದೊಡ್ಡ ನಾಯಿಯಂತೆ ಇದೆ.		
೨	ಮಿನುಗುವ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ.		
೩	ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತರು.		
೪	ಸುಸ್ತಾದ ಯಾತ್ರಿಕರು ತಂಗಲು ತಂಗುದಾಣಗಳಿರಬೇಕು.		

೧. ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು

– ಪಂಜಿ ಮಂಗೇಶರಾವ್

ಪ್ರವೇಶ : ಕೊಡವರ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು ಒಂದು. ಕೊಡವರು ಸುಗ್ಗಿಯ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡು ಇದಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು, ವೀರಶ್ರೀಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು. ಕೊಡಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಲೇಪನ ಹಾಗೂ ಜನಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಎಲ್ಲಿ ಭೂರಮೆ ದೇವ ಸನ್ನಿಧಿ ಬಯಸಿ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬಂದಳೋ?
ಎಲ್ಲಿ ಮೋಹನ ಗಿರಿಯ ಬೆರಗಿನ ರೂಪಿನಿಂದಲಿ ನಿಂದಳೋ?
ಎಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲಲಿ ಮಿಂಚಿನೋಲ್ ಕಾವೇರಿ ಹೊಳೆ ಹೊಳೆ ಹೊಳೆವಳೋ?
ಎಲ್ಲಿ ನೆಲವನು ತಣಿಸಿ ಜನಮನ ಹೊಲದ ಕಳೆಕಳೆ ಕಳೆವಳೋ?

ಅಲ್ಲೆ ಆ ಕಡೆ ನೋಡಲಾ!

ಅಲ್ಲೆ ಕೊಡಗರ ನಾಡಲಾ

ಅಲ್ಲೆ ಕೊಡವರ ಬೀಡಲಾ!

ಸವಿದು ಮೆದ್ದರೋ ಯಾರು ಪೂರ್ವದಿ ಹುಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವನು?
ಕವಣೆ ತಿರಿಕಲ್ಲಾಟ ಹಗ್ಗಕೆ ಸೆಳೆದರೋ ಹೆಬ್ಬಾವನು?
ಸವರಿ ಆನೆಯ ಸೊಂಡಲಿನ ರಣಕೊಂಬನಾರ್ ಭೋರ್ಗರೆದರೋ?
ಸವೆದು ಸವೆಯದ ಸಾಹಸತ್ವದ ಕ್ಷಾತ್ರ ಬೇಟೆಯ ಮೆರೆದರೋ?

ಅವರು ಸೋಲ್ ಸಾವರಿಯರು!

ಅವರು ಕಡುಗಲಿ ಗರಿಯರು!

ಅವರೆ ಕೊಡಗಿನ ಹಿರಿಯರು!

ತಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕೊರಳು ದಾಸ್ಯದ ನೊಗದ ಭಾರಕೆ ಬಗ್ಗದೋಲ್
ಹೆಮ್ಮೆಹಗೆಗಳ ಹೊಡೆದು ಹಿರಿಯರು ಹಸಿದು ಹಾರುವ ಬಗ್ಗದೋಲ್
ಬೊಮ್ಮಗಿರಿಯಿಂ ಪುಷ್ಪಗಿರಿ ಪರ್ಯಂತ ಬೆಳೆದೀ ದೇಶವು
ಧರ್ಮದಾನವ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆ ರೀತಿ ನೀತಿಯ ಕೋಶವು

ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದು ಜಮ್ಮದು;

ಜಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದು ನಮ್ಮದು;

ನಮ್ಮೊಡಲ್ ಬಿಡಲಮ್ಮದು !

ಇದು ಅಗಸ್ಯನ ತಪದ ಮನೆ, ಕಾವೇರಿ ತಾಯ ತವರ್ಮನೆ,
ಕದನ ಸಿರಿಗುಯ್ಯಾಲೆ ತೂಗಿದನಿಲ್ಲಿ ಚಂದರವರ್ಮನೆ!
ಇದಕೊ! ಚಿಂಗಾಳ್ವರಸರಾಡಂಬರವು ಕುಣಿದ ಶ್ರೀರಂಗವು
ಇದೊ! ಇದೊ! ಇಲ್ಲರುಳ್ಳ ಹಾಲೇರಿಯರ ಬಲಗಿರಿಶೃಂಗವು

ವಿಧಿಯ ಮಾಟದ ಕೊಡಗಿದು
ಮೊದಲೆ ನಮ್ಮದು, ಕಡೆಗಿದು
ಕದಲದೆಮ್ಮನು; ಬೆಡಗಿದು.

ಒಮ್ಮತವು ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಒಂದೇ ಮನವು ಎಲ್ಲಿದೆ ಹೇಳಿರಿ?
ಸುಮ್ಮನಿತ್ತರೊ ದಟ್ಟಿಕುಪ್ಪಸ? ಹಾಡುಹುತ್ತರಿಗೇಳಿರಿ!
ಚಿಮ್ಮಿ ಪಾತುರೆಕೋಲ ಹೊಯ್ಲಿಗೆ ಕುಣಿವ ಪದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಲಿ!
ಅಮ್ಮೆ ಹರಸಿದ ಸೀಮೆ ನಮಗಿದು ಇರಲಿ ನಮ್ಮದೆ ನಮ್ಮಲಿ!

ನೆಮ್ಮದಿಯನಿದು ತಾಳಲಿ
ಅಮ್ಮೆಯಾ ಬಲತೋಳಲಿ
ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿದು ಬಾಳಲಿ

ಕೌಶಲ : ಮಾತನಾಡುವುದು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಸನ್ನಿವೇಶ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ್ : 'ಕವಿಶಿಷ್ಯ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ್ ಅವರು ಸಾ. ಶ. ೧೮೭೫ ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಂಟ್ವಾಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ಕವಿತೆಗಳ ಕಣ್ಣಿಣಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇವರು ಹುತ್ತಲಿಯ ಹಾಡು, ನಾಗರ ಹಾವೇ, ಕೋಣ ಚೆನ್ನಯ್ಯ, ಗುಡುಗುಡು ಗುಮ್ಮಟ ದೇವರು, ಮಾತಾಡೋ ರಾಮಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾ. ಶ. ೧೯೩೫ ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೨೦ ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಒಡಲ್	- ಶರೀರ, ದೇಹ
ಕಡುಗಲಿ	- ಮಹಾಶೂರ
ಕ್ಷಾತ್ರ	- ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲ, ಕ್ಷತ್ರಿಯನ ತೇಜಸ್ಸು
ಗರಿಯರು	- ಹಿರಿಮೆಯುಳ್ಳವರು
ಜಮ್ಮದು	- ಅರಸನು ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಭೂಮಿ
ದಟ್ಟಿಕುಪ್ಪಸ	- ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವ ವಸ್ತ್ರ
ಬಗ್ಗ	- ಹುಲಿ, ವ್ಯಾಘ್ರ
ಬಿಮ್ಮನೆ	- ವೇಗವಾಗಿ, ಸುಮ್ಮನೆ
ಭೂರಮೆ	- ಭೂದೇವಿ
ಹುತ್ತರಿ	- ಕೊಡಗರು ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವಾಗ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬ, ಕೊಡಗಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬ
ಹೊಯ್ಲು	- ಹೊಡೆತ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಕಾವೇರಿಯು ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾಳೆ?
೨. ಸೋಲು ಸಾವರಿಯದವರು ಯಾರು?
೩. ಕೊಡಗು ಯಾವ ಗಿರಿಯಿಂದ ಯಾವ ಗಿರಿಯ ಪರ್ಯಂತ ಬೆಳೆದಿದೆ?
೪. ಕಾವೇರಿಯ ತವರ್ಮನೆ ಯಾವುದು?
೫. ಯಾವ ಹೊಯ್ಲಿಗೆ ಕುಣಿವ ಪದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಬೇಕು?

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

೧. ಎಲ್ಲಿ ಭೂರಮೆ _____

_____ಕಳೆವಳೋ?

೨. ಒಮ್ಮತವು _____

_____ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ!

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಅ. ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು

ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು.

೧) ಇಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರ ಸಂರಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಕ್+ಅ=ಕ	ಕ್+ಆ=ಕಾ	ಕ್+ಇ=ಕಿ	ಕ್+ಈ=ಕೀ
ಕ್+ಉ=ಕು	ಕ್+ಊ=ಕೂ	ಕ್+ಋ=ಕೃ	ಕ್+ಎ=ಕೆ
ಕ್+ಏ=ಕೇ	ಕ್+ಐ=ಕೈ	ಕ್+ಒ=ಕೊ	ಕ್+ಓ=ಕೋ
ಕ್+ಔ=ಕೌ	ಕ್+ಅಂ=ಕಂ	ಕ್+ಅಃ=ಕಃ	

೨) ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ರಾಜಧಾನಿ = ರ್+ಆ=ರಾ, ಜ್+ಅ=ಜ, ಧ್+ಆ=ಧಾ, ನ್+ಇ=ನಿ,
ಸಿಂಹಾಸನ = ಸ್+ಇಂ=ಸಿಂ, ಹ್+ಆ=ಹಾ, ಸ್+ಅ=ಸ, ನ್+ಅ=ನ,
ಪರಿಚಿತ = ಪ್+ಅ=ಪ, ರ್+ಇ=ರಿ, ಜ್+ಇ=ಜಿ, ತ್+ಅ=ತ,
ಬಾಯಾರಿಕೆ = ಬ್+ಆ=ಬಾ, ಯ್+ಆ=ಯಾ, ರ್+ಇ=ರಿ, ಕ್+ಎ=ಕೆ,

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಕನಿಕರ = ಕ್+ಅ, ನ್+ಇ, ಕ್+ಅ, ರ್+ಅ.

೧) ಸಹಕಾರ = _____

೨) ಪರಿಣತಿ = _____

೩) ಚೇತನ = _____

೪) ಪ್ರವಾಸ = _____

೫) ಭಯಾನಕ = _____

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸ್+ಅ ರ್+ಓ ವ್+ಅ ರ್+ಅ = _____
೨. ಚ್+ಅ ಳ್+ಅ ವ್+ಅ ಳ್+ಇ = _____
೩. ರ್+ಅ ಹ್+ಅ ದ್+ಅ ರ್+ಇ = _____
೪. ಜ್+ಅ ಗ್+ಅ ತ್+ಇ = _____
೫. ಹ್+ಇ ಮ್+ಅ ಲ್+ಅ ಯ್+ಅ = _____

ಇ. ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ

೧. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಕೊಡಗಿನ ವೀರರನ್ನು ಕುರಿತ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.
೨. ವೀರ ಸೈನಿಕರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಈ. ಶುಭನುಡಿ

೧. ದೇಶ ಸೇವೆಯೇ ಈಶ ಸೇವೆ.
೨. ದೇಶವೇ ಗುಡಿ; ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿ.
೩. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಾಗಿರಿ; ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿರಿ.

ಚಿನ್ನುಡಿ

“ನನ್ನ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ಓದಬೇಕು, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ತಂದೆಯ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಅತ್ತಕಡೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದೇ ಇತ್ತಕಡೆ ಕನ್ನಡವೂ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಉತ್ತಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೇಳಿಕೊಡುವ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.”

– ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಕನ್ನಡಿಗ. ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಎನ್. ಆರ್. ರಾವ್ (‘ಭಾರತರತ್ನ’ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು.)

೨. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ

– ಡಾ. ಎಂ. ಅಕಬರ ಅಲಿ

ಪ್ರವೇಶ : ರಾಜುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಜರ, ಆ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ರಿಳಿ. ಆ ರಿಳಿ ಮನೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ರಿಳಿ ಸಲಿಯಾಗಿ ಕಾಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ, ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜುವಿಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಸರವಾಯ್ತು. ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಶು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಅವರು ಬಂದು ರಿಳಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು “ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೋಗವೂ ಇಲ್ಲ ಬಂಧನವೇ ರೋಗ ಇದನ್ನು ಪಂಜರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ತನ್ನ ಇತರ ರಿಳಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುತ್ತದೆ. ರಿಡಮರಗಳಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬನ್ನಿ ಎಂದರು” ರಾಜು ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದ. ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ರಿಳಿ ಪುರೈಂದು ಹಾಲಿ ಹೋಯಿತು. ರಾಜುವಿಗೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ದೂರಮಾಡಿ ರಿಳಿಯಂತೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಏನಾಗಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ರಾಜು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದ.

ನಿರ್ಭೀತ ನಿರ್ಮುಕ್ತ ಮನವು ತಾನೆಲ್ಲಿಹುದು;
ಅಭಿಮಾನಧನವೆನಿಪ ಮಸ್ತಕವದು
ಜಗ್ಗದೆಯೆ ಕುಗ್ಗದೆಯೆ ತಗ್ಗದೆಯೆ ಬಗ್ಗದೆಯೆ
ಮೇಲೊಗದಿ ನೀಟಾಗಿ ನಿಂದಿರುವುದು;-
ಅಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ -ಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಓ ತಂದೆ!
ಏಳಲೈ ಬಾಳಲೈ ನಾಡೆಮ್ಮದು!

ಅರಿವು ತಾನ್ ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲಿಹುದು;
ಸಂಕುಚಿತತನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಳಿದು
ವಿಶ್ವವೆಂಬುವುದೆಲ್ಲ ಹೋಳು ಹೋಳಾಗದೆಯೆ
ಒಂದಾಗಿ ಚೆಂದಾಗಿ ಬಾಳುತಿಹುದು;-
ಅಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ - ಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಓ ತಂದೆ!
ಏಳಲೈ ಬಾಳಲೈ ನಾಡೆಮ್ಮದು!

ನನ್ನಿತನದಾಳದಿಂದೆಲ್ಲಿ ನುಡಿ ಹೊರಬಹುದು;
ದುಡಿಮೆಯೆಂಬುವುದೆಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು,
ದಣಿವನ್ನು ಅರಿಯದೆಯೆ ದಣಿವಿಗೆ ಮಣಿಯದೆಯೆ,
ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ತನ್ನ ಕೈಚಾಚುತಿಹುದು;-
ಅಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ -ಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಓ ತಂದೆ!
ಏಳಲೈ ಬಾಳಲೈ ನಾಡೆಮ್ಮದು!

ಸಂಪ್ರದಾಯದನಿಷ್ಠ ರೂಢಿ-ನಿಯಮಗಳೆಂಬ
ನಿರ್ಜನದ ಮರುಭೂಮಿ ಹರಹಿನಲ್ಲಿ
ಸುವಿಚಾರವೆಂದೆಂಬ ಪರಿಶುದ್ಧ ವಾಹಿನಿಯು
ಹರಿಗಡಿಯದೆಯೆ ಮುಂದುವರಿಯುವಲ್ಲಿ;-
ಅಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ -ಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಓ ತಂದೆ!
ಏಳಲೈ ಬಾಳಲೈ ನಾಡೆಮ್ಮದು!

ನಿತ್ಯ ವೈಶಾಲ್ಯವಹ ನಡೆ-ನುಡಿಗಳಿಂದಾಗಿ
ಮನವರಳಿ ತಾನಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿವುದು,
ನಿನ್ನೊಲವು, ನಿನ್ನ ದಯೆ, ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದಾಗಿ
ನಿನ್ನನ್ನೆ ಧ್ರುವತಾರೆಯೆಂದರಿವುದು;-
ಅಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ -ಸ್ವರ್ಗದಲಿ, ಓ ತಂದೆ!
ಏಳಲೈ ಬಾಳಲೈ ನಾಡೆಮ್ಮದು!

ಕೌಶಲ : ಆಲಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ಪ್ರಹಸನ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಲಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಶಯ : 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಸ್ವರ್ಗ' ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂತಹ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಸ್ವರ್ಗವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮವರ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಡೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿರಬೇಕು. ಸಂತಸದ ದುಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆ ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹರಿದು ಬರುವಂತಿರಬೇಕು, ಜೀವಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವೀರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಸ್ವರ್ಗ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ. ಎಂ. ಅಕಬರ ಅಲಿ ಅವರು ೧೯೨೫ರ ಮಾರ್ಚ್ ೩ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉಳ್ಳಾಗಡಿ ಖಾನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಬೆಳಗಾವಿ, ಸಾಂಗ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪುಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತೆರಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ (ಇಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ)ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಅಕಬರ ಅಲಿಯವರು 'ವಿಷಸಿಂಧು' ಎಂಬ ಅಷ್ಟ ಪಟ್ಟದಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೂ, 'ನವಚೇತನ' 'ಗಂಧಕೇಶರ', 'ಸುಮನಸೌರಭ' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ, 'ಅವ್ವ' ಎಂಬ ಚುಟುಕುಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೂ, 'ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸಿರುವರು. ೧೯೮೯ರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಈ ಕವನವನ್ನು ಅವರ 'ತಮಸಾನದಿ - ಎಡಬಲದಿ' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ನಿರ್ಭೀತ-ಭಯವಿಲ್ಲದ; ಮಸ್ತಕ-ತಲೆ; ಹೋಳು-ತುಂಡು; ಹರಹು-ವಿಸ್ತಾರ ; ವಾಹಿನಿ-ನದಿ; ಹರಿಗಡಿಯದೆ-ಹರಿಯುವಿಕೆಯು ನಿಲ್ಲದೆ; ವೈಶಾಲ್ಯ-ವಿಶಾಲತೆ; ಧ್ರುವತಾರೆ-ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರ (ಸ್ಥಿರವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯ); ನಿರ್ಮುಕ್ತ-ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರ.

ಪದ ವಿಂಗಡಣೆ

- * ನಿರ್ಮುಕ್ತ = ನಿರ್ + ಮುಕ್ತ
- * ಹರಿಗಡಿಯದೆ = ಹರಿ + ಕಡಿಯದೆ
- * ನಿನ್ನೊಲವು = ನಿನ್ನ + ಒಲವು
- * ಧ್ರುವತಾರೆಯೆಂದರಿವುದು = ಧ್ರುವತಾರೆ + ಎಂದು + ಅರಿವುದು
- * ಮನವರಳಿ = ಮನ + ಅರಳಿ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನಧನವೆನಿಪ ಮಸ್ತಕವು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?
೨. ಕವಿಯು ಬಾಳು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆ?
೩. ಕವಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅನಿಷ್ಟ ರೂಢಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?
೪. ಧ್ರುವತಾರೆ ಎಂದು ಕವಿ ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಜಗ, ಸತ್ಯ, ಮರಳುಗಾಡು, ಪ್ರವಾಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಅನುಗ್ರಹ.

ಇ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

ಸ್ವತಂತ್ರ, ವಿಶಾಲ, ನವೀನ, ಕಠಿಣ, ಕರುಣ, ಮಧುರ.

ಈ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ.

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅಕ್ಕಿ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ.
೨. ಅನ್ನ ಅಣ್ಣವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ.
೩. ಬಾಲೆಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬಾಳೆಯು ತಿಂದಳು.
೪. ನಮ್ಮ ಸಾಲೆಯ ಆಸಾ ಹಶುರು ಬನ್ನದ ಪುಸ್ತಕ ತಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮದೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ವಚನಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯಿರಿ :

- ೧) ನನ್ನ ಬಳಿ ಒಂದು ಚೆಂಡು ಇದೆ.
- ೨) ಅನ್ವರನ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ಚೆಂಡುಗಳು ಇವೆ.
- ೩) ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.
- ೪) ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಮೂವರು ಹುಡುಗಿಯರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.
- ೫) ನಾಳೆ ವಿಜಯಪುರಕ್ಕೆ ಚೆಸ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.
- ೬) ನಾಳೆ ಬಾದಾಮಿಗೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹದಿನಾರು ಹುಡುಗರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

೧ನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಗಮನಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಎಂಬುದು ನಾಮಪದ. ಇದೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಯಾಪದ. ೨ನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಗಮನಿಸಿ ಚೆಂಡುಗಳು ಎಂಬುದು ನಾಮಪದ. ಇವೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಯಾಪದ. ಮೊದಲ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಒಂದು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಚೆಂಡು ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು (ನಾಲ್ಕು) ಚೆಂಡುಗಳಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಚೆಂಡುಗಳು ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ -ಗಳು ಎಂಬುದು ಬಹುವಚನ ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯ.

೩ನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಗಮನಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ಎಂಬುದು ನಾಮಪದ. ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಯಾಪದ. ೪ನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಗಮನಿಸಿ, ಹುಡುಗಿಯರು ಎಂಬುದು ನಾಮಪದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಯಾಪದ. ಮೊದಲ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿ ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗಿ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗಿಯ ರಿರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗಿಯರು ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ -ರು ಎಂಬುದು ಬಹುವಚನ ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯ.

೫ನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಗಮನಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಎಂಬುದು ನಾಮಪದ. ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಯಾಪದ. ೬ನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಗಮನಿಸಿ. ಹುಡುಗರು ಎಂಬುದು ನಾಮಪದ. ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಯಾಪದ. ಮೊದಲ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು(ಹದಿನಾರು) ಹುಡುಗರಿರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗರು ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ -ರು ಎಂಬುದು ಬಹುವಚನ ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯ.

ಈಗ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ :

- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏಕವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಾದಾಗ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವೈತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುವಚನದ ರೂಪ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಮುಂದೆ ನೀಡಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳ ಬಹುವಚನ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು _____ (ದನ, ಇದೆ)
೨. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು _____ (ಹುಡುಗ, ಇದ್ದಾನೆ)
೩. ಆರನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು _____ (ಹುಡುಗಿ, ಇದ್ದಾಳೆ)

ಆ. ಕೆಳಗೆ ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನದ ಪದಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಉದಾಹರಣೆ : ೧

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಪುಸ್ತಕ	• ಪುಸ್ತಕಗಳು
• ದನ	• ದನಗಳು
• ಮನೆ	• ಮನೆಗಳು
• ಬಸ್ಸು	• ಬಸ್ಸುಗಳು
• ರಾಜ್ಯ	• ರಾಜ್ಯಗಳು
• ಶಾಲೆ	• ಶಾಲೆಗಳು
• ತರಗತಿ	• ತರಗತಿಗಳು

ಉದಾಹರಣೆ : ೨

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಯುವಕ	• ಯುವಕರು
• ಮುದುಕ	• ಮುದುಕರು
• ಆಟಗಾರ	• ಆಟಗಾರರು
• ಚಾಲಕಿ	• ಚಾಲಕಿಯರು
• ಬಾಲಕಿ	• ಬಾಲಕಿಯರು
• ಶಾಸಕಿ	• ಶಾಸಕಿಯರು
• ಬಾಲಕ	• ಬಾಲಕರು

ಉದಾಹರಣೆ : ೩

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಅಕ್ಕ	• ಅಕ್ಕಂದಿರು
• ತಾಯಿ	• ತಾಯಂದಿರು
• ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ	• ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರು
• ದೊಡ್ಡಪ್ಪ	• ದೊಡ್ಡಪ್ಪಂದಿರು
• ತಂಗಿ	• ತಂಗಿಯರು

ವಚನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಉದಾಹರಣೆ ೧ರಲ್ಲಿ ನಪುಂಸಕ ಪದಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ-ಗಳು ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ೨ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗದಲ್ಲಿ -ಅರು ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ, ಪುಲ್ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ -ರು ಅನ್ನುವ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ೩ರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಾಚಿ ಪದಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ -ಅಂದಿರು ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸೂತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸ ೧ ಮತ್ತು ೨ರ ಏಕವಚನ ಪದಗಳಿಗೆ ಬಹುವಚನ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಭ್ಯಾಸ ೧

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಜಿಲ್ಲೆ	_____	• ಹಕ್ಕಿ	_____
• ಊರು	_____	• ನದಿ	_____
• ಕೊಠಡಿ	_____	• ಬೆಟ್ಟ	_____
• ನಾಯಿ	_____	• ಗುಡ್ಡ	_____

ಅಭ್ಯಾಸ ೨

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
• ಅಣ್ಣ	_____	• ಅತ್ತೆ	_____
• ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ	_____	• ತಮ್ಮ	_____
• ದೊಡ್ಡಮ್ಮ	_____	• ಭಾವ	_____

ಚಿನ್ನುಡಿ

“ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು, ತನ್ನತನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಉಳಿದವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಭಾವದಿಂದ ಸಹಕರಿಸಲು ಕಲಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಲಕ್ಷಣ”

– ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ (ಕವಿ)

೩. ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ

– ಜನಪದಗೀತೆ

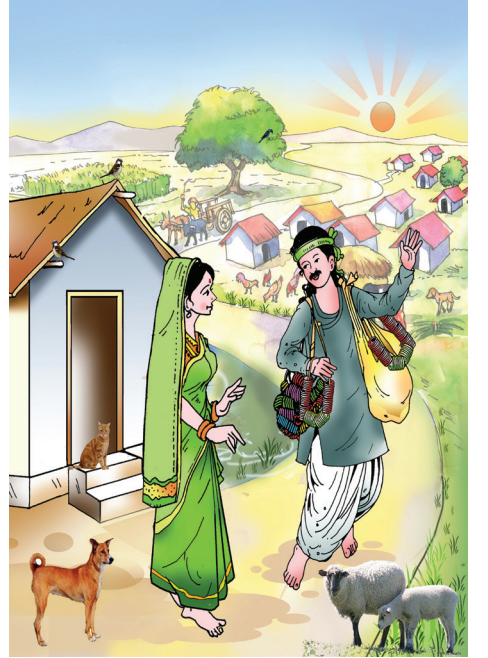
ಪ್ರವೇಶ : ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡ ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮ. ಯಾವ ಯಾವ ಮನೋರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹಾಡು, ನಾಟಕ, ನೃತ್ಯ, ಪ್ರಹಸನ ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಪೂರ್ಣಿಮಾಳ ಗುಂಪಿಗೆ ನೃತ್ಯಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಯಾವ ನೃತ್ಯ ಎಂದಾಗ ಜನಪದ ನೃತ್ಯ ಎಂದು ಶ್ರುತಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅರವಿಂದ ಸಿನೆಮಾ ಹಾಡಿಗೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡೋಣ ಎಂದ. ಆದರೆ ಉಳಿದವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಾಡುಗಳಿವೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ಭಾಷೆ ಇದೆ. ತುಂಬಾ ಅರ್ಥವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಗ ಹಾಕಲೂ ಚೆಂದ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಬಂದವು. ಮಕ್ಕಳು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಒಂದು ಜನಪದ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅದರ ಸೊಗಸನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಹಲವು ದಿನಗಳು ಹಲವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಆ ನೃತ್ಯದ ಹಾಡುಗಳು ಗುನುಗುಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ ಹೋಗಿ ಬಾ ನನ್ನವರಿಗೆ ||
ನಿನ್ನ ತವರೂರ ನಾನೇನು ಬಲ್ಲೆನು
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎನಗೆ ಗುರಿಯಿಲ್ಲ ಎಲೆ ಬಾಲೆ
ತೋರಿಸು ಬಾರೇ ತವರೂರ ||೧||

ಬಾಳೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಬಿಡೋ ಸೀಬೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಿಡೋ
ನಟ್ಟನಡುವೇಲಿ ನೀ ಹೋಗೋ ಬಳೆಗಾರ
ಅಲ್ಲಿಹುದೇ ನನ್ನ ತವರೂರು
ಮುತ್ತೈದೆ ಎಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ ತೋರುಬಾರೆ ತವರೂರ ||೨||

ಆಲೆ ಆಡುತಾವೆ ಗಾಣ ತಿರುಗುತಾವೆ
ನವಿಲು ಸಾರಂಗ ನಲಿತಾವೆ ಬಳೆಗಾರ
ಅದೇ ಕಾಣೋ ನನ್ನ ತವರೂರು
ಮುತ್ತೈದೆ ಎಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ ತೋರುಬಾರೆ ತವರೂರ ||೩||

ಹಂಚಿನ ಮನೆ ಕಾಣೋ ಕಂಚಿನ ಕದ ಕಾಣೋ
ಮಿಂಚಾಡೋವೆರಡು ಗಿಣಿ ಕಾಣೋ ಬಳೆಗಾರ
ಅಲ್ಲಿಹುದೇ ನನ್ನ ತವರೂರು
ಮುತ್ತೈದೆ ಎಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ ತೋರುಬಾರೆ ತವರೂರ ||೪||

ಮುತ್ತೈದೆ ಹಟ್ಟೇಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ
ನಟ್ಟ ನಡುವೇಲಿ ಪಗಡೆಯ ಆಡುತಾಳೆ
ಅವಳೆ ಕಾಣೊ ಎನ್ನ ಹಡೆದವ್ವಾ
ಮುತ್ತೈದೆ ಎಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ ತೋರುಬಾರೆ ತವರೂರ ||೫||

ಅಚ್ಚ ಕೆಂಪಿನ ಬಳೆ ಹಸಿರು ಗೀರಿನ ಬಳೆ
ಎನ್ನ ಹಡೆದವ್ಗೆ ಬಲು ಆಸೆ ಬಳೆಗಾರ
ಕೊಂಡೊಗೊ ಎನ್ನ ತವರಿಗೆ
ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ ಹೋಗಿ ಬಾ ನನ್ನವರಿಗೆ ||೬||

ಕೌಶಲ : ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ನಾಣ್ಣುಡಿ, ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಆಶಯ : ಬಳೆಗಾರ ಊರಿಂದೂರು ತಿರುಗಿ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಹತ್ತಾರು ಊರುಗಳ, ಹಲವು ಜನರ ಪರಿಚಯ ಅವನಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಬಳೆಗಳೆಂದರೆ ಇಷ್ಟ. ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಬಳೆಗಾರನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಬಳೆಗಾರನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ತಾಯಿಯ ಮನೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ತಿಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಯ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಸುಂದರವಾದ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ತನ್ನ ತವರಿನ ಬಗೆಗೆ ಮಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲೂ ಇಂದು ಅಪರೂಪವಾಗಿರುವ ಈ ಪರಿಸರವನ್ನು, ಅರಿಯಲು ಈ ಹಾಡು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬರಿಯ ಮರಗಿಡ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ತವರಿನ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ತವರು-ತಾಯಿಯ ಮನೆ; ಬಾಳೆ-ಬಾಳೆಯಗಿಡ; ಸೀಬೆ-ಪೇರಳೆ; ಮುತ್ತೈದೆ-ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ; ಕಂಚು-ಒಂದು ಲೋಹ; ಮಿಂಚಾಡು-ಹೊಳೆಯುವುದು; ಗಿಣಿ-ಗಿಳಿ; ಆಲೆ-ಕಬ್ಬಿನ ರಸ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ, ಗಾಣ; ಸಾರಂಗ-ಮೈಮೇಲೆ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುವ ಜಿಂಕೆ; ಪಗಡೆ- ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಟ; ನಟ್ಟ ನಡುವೆ- ಮಧ್ಯೆ; ಹಟ್ಟಿ-ಮನೆ; ಹಡೆದವ್ವ- ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ; ಕೊಂಡ್ಲೋಗು-ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗು.

ವಿವರಣೆ

- * ಜಾನಪದ - ಜನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ
- * ಜನಪದ - ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು
- * ಪಗಡೆ - ಹಾಸು (ಪಟ್ಟ), ಕಾಯಿ ದಾಳ ಬಳಸಿ ಆಡುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಟ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಬಳೆಗಾರ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ?
೨. ತಾಯಿಯ ಮನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ?
೩. ಚಪ್ಪರದ ನಡುವೆ ತಾಯಿ ಯಾವ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾಳೆ?
೪. ಹಡೆದವ್ವನಿಗೆ ಯಾವ ಬಣ್ಣದ ಬಳೆ ಎಂದರೆ ಆಸೆ?

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಗುರುತುಗಳೇನು?
೨. ತವರು ಮನೆ ನೋಡಲು ಹೇಗಿದೆ?

ಇ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ.

ಈ. ಬಳೆಗಾರ ಮತ್ತು ಬಾಲೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿ.

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಅರ್ಥಕೊಡುವ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ.

೧. ನಿನ್ನ ತವರೂರು ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು?
೨. ಅಲ್ಲಿದೆ ನನ್ನ ತವರೂರು.
೩. ನನ್ನ ತವರು ಮನೆಯ ಮಾಡು ಹಂಚಿನದು; ನನ್ನ ತವರು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಕಂಚಿನದು.
೪. ಎಲೈ ಬಳೆಗಾರನೇ, ನವಿಲು ಸಾರಂಗ ಅಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತವೆ.
೫. ಬಳೆಗಾರ! ನನ್ನ ತಾಯಿ ಅವಳೇ.
೬. ಬಳೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ ತವರುಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು.
೭. ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಅಚ್ಚ ಕಂಪಿನ ಹಸಿರು ಗೀರಿನ ಬಳೆ ಎಂದರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ.

ಉ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವು ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ.

ಋ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗುರುತನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನಾವು ಸೂಚಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಈ ಪದ್ಯದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಗುರುತಿನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ.

ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ನುಡಿಗಟ್ಟು

ವಿಶೇಷಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಒಳಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಪದಪುಂಜವನ್ನು ನುಡಿಗಟ್ಟು ಎನ್ನುವರು. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಇರುವ ರೂಪಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಸೀಗೆ ಎಂದಾಗ, ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು ಎಂದರ್ಥ. ಇವನ್ನು ಎಣ್ಣೆ-ತುಪ್ಪ, ಸೀಗೆ-ತುಪ್ಪ ಎಂದಿತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನು, ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನು ಎಂದಿತ್ಯಾದಿ ರಚನೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನು ಎಂಬುದೂ ಮೊದಲು ಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೋ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೋ ಆರಂಭವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳು, ಕಣ್ಣು ಬಂತು, ಬಾಲಬಿಚ್ಚು, ಮೂಗುತೂರಿಸು, ಹೊಟ್ಟುಕುಟ್ಟು, ತೋಟದೂರ, ಮೀಸೆ ಮಣ್ಣಾಗು, ಬೇಳೆಬೇಯೊಲ್ಲ, ಕಿವಿಕಚ್ಚು, ಹರಟೆಕೊಚ್ಚು, ಬೆಟ್ಟುಮಡಿಸು, ಟೋಪಿ ಹಾಕು, ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸು, ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ ಆಡು- ಮೊದಲಾದವು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು.

ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರ ಅನುಭವ, ಅಗತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ, ಸಶಕ್ತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತ, ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಅ. ಕೆಳಕಂಡ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

೧. ಕಿಡಿಕಾರು (ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳು): ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಭೀಮನು ಕಿಡಿಕಾರಿದನು.
೨. ತಲೆದೂಗು (ಒಪ್ಪು): ಯಕ್ಷಗಾನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯ ಕುಣಿತ ಕಂಡು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ತಲೆದೂಗಿದರು.
೩. ಮುಖ ಅರಳು (ಸಂತೋಷವಾಗು): ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಮಗುವಿನ ಮುಖ ಅರಳಿತು.
೪. ಮೇಲುಗೈ (ಗೆಲುವು): ಹಾಕಿ ಆಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರು ಜಪಾನ್ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ :

೧. ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿ (ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡು)
೨. ಎತ್ತಿದ ಕೈ (ಪ್ರವೀಣ)
೩. ನೀರಿಗೆ ಹಾಕು (ವ್ಯರ್ಥಮಾಡು)
೪. ಬೇರೂರು (ಸ್ಥಿರವಾಗಿರು)
೫. ಮೈ ಬಗ್ಗಿಸು (ಶ್ರಮಪಡು)

ಪತ್ರ ಲೇಖನ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ..... ನಾವು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ಯುಗವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಯುಗವೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೂರ ಇರುವವರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ, ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾದ ಮೊಬೈಲ್, ಇ-ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ದೂರದವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತೇವೆ. ಮಾಧ್ಯಮ ಯಾವುದಾದರೂ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಪತ್ರಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಸಂದೇಶ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಪತ್ರದ ಅರ್ಥ :

ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಪತ್ರಲೇಖನ.

ಉತ್ತಮ ಪತ್ರದ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಗಳು :

ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ. ಪತ್ರಗಳು ಬಹು ಕಾಲ ಉಳಿಯುವ ದಾಖಲೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪತ್ರವಾಗಿರಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಪತ್ರದ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

೧. ಪತ್ರಗಳು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

೨. ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

೩. ಪತ್ರದ ಭಾಷೆ - ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು, ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು, ಬರವಣಿಗೆ ಅಂದವಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಾಗುಣಿತ ದೋಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು.

೪. ಪತ್ರದ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ - ಪತ್ರದ ವಿಚಾರಗಳು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೂ ನೇರವೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೂ ಆಗಿರಬೇಕು, ಶೈಲಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

೫. ಪತ್ರದ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯದ ಒಕ್ಕಣೆ - ಪತ್ರವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪತ್ರದ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಸಂಬೋಧನೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ವಿಳಾಸ - ಪತ್ರ ಯಾರಿಂದ, ಯಾರಿಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪತ್ರ ತಲುಪದೆ ಕಳೆದುಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೭. ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಪತ್ರ ಬರೆದವರ ಸಹಿ ಇರಬೇಕು. ಸಹಿ ಇರದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪತ್ರದ ವಿಧಗಳು :

ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಿಗೆ, ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರಿಗೆ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ, ಬಂಧು ಮಿತ್ರರಿಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೨ ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

೧. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರಗಳು

೨. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳು

೧. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರಗಳು/ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರಗಳು / ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳು :

ನಾವು ನಮ್ಮ ನೋವು ನಲಿವು, ಸುಖ ಸಂತೋಷ, ಆರೋಗ್ಯ, ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯಾಸಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಪ್ತರೊಂದಿಗೆ ಅಂದರೆ, ತಂದೆತಾಯಿ, ಅಕ್ಕತಂಗಿ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮ, ಅತ್ತೆಮಾವ, ಗಂಡಹೆಂಡತಿ, ಅತ್ತೆಸೊಸೆ, ಮಾವಅಳಿಯ, ಗುರುಶಿಷ್ಯ, ಬಂಧುಮಿತ್ರರು ಹೀಗೆ ಹಲವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಣೆ, ಮಳೆಬೆಳೆ, ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಅಂಶಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಂಧುಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಒಂದು ಕವರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಅಂತರ್ದೇಶೀಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ತೀರಾ ಖಾಸಗಿ ಅಲ್ಲದ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂಚೆ ಕಾರ್ಡ್ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

೨. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳು / ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳು / ಔಪಚಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳು :

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ನಗರಸಭೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನೀಡಿರುವ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಇವರಿಂದ,

ಚಿನ್ನಯ ಜಿ.ಎಂ.

೭ನೇ ತರಗತಿ, 'ಎ' ವಿಭಾಗ,

ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ಶಾಲೆ

ಧಾರವಾಡ.

ಇವರಿಗೆ,

ತರಗತಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು

ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ಶಾಲೆ

ಧಾರವಾಡ.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ : ಎರಡು ದಿನ ರಜೆ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿ.

ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಯು ದಿನಾಂಕ ೨೨-೦೭-೨೦೨೪ ಹಾಗೂ ೨೩-೦೭-೨೦೨೪ ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಗೆ ರಜೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮಸ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ,

ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಸಹಿ

(ಚಿನ್ನಯ ಜಿ.ಎಂ.)

ಚಿನ್ನಡಿ

“ಪೆಣ್ಣಲ್ಲವೆ ತಮ್ಮನೆಲ್ಲ ಪಡೆದ ತಾಯಿ |

ಪೆಣ್ಣಲ್ಲವೆ ಪೊರೆದವಳು|

ಪೆಣ್ಣುಪೆಣ್ಣೆಂದೇತಕೆ ಬೀಳುಗಳೆವರು|

ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಗಾವಿಲರು|”

– ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ (‘ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ’ ಎಂಬ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಶತಮಾನದ ಕವಯಿತ್ರಿ)

೪. ವಚನಗಳ ಭಾವಸಂಗಮ

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕ

– ವಚನಕಾರರು

ಪ್ರವೇಶ : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೧೨ ನೆಯ ಶತಮಾನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾನುಭೂತಿ, ನಿವೇದನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತನಾಮನನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಚನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಕಾಲವಿದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ, ಸತ್ಯಕ್ಕ ಮೊದಲಾದವರ ವಚನಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಈ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳನ್ನು ಅವರವರ ವಚನಾಂಕಿತದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದರ ಕರ್ತೃವನ್ನು ರಚನೆಕಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ವಚನಗಳ ಭಾವಾಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ಈ ವಚನಗಳ ಭಾವಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಹರಿದ ಗೋಣಿಯಲೊಬ್ಬ ಕಳವೆಯ ತುಂಬಿದ
ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆದನಾ ಸುಂಕಕಂಜಿ
ಕಳವೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಬರಿಗೋಣಿ ಉಳಿಯಿತ್ತು
ಅಳಿಮನದವನ ಭಕ್ತಿ ಇಂತಾಯಿತ್ತು ರಾಮನಾಥ

– ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ.

ಅಂಧಕಾರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು
ನಿಂದಕರ ನುಡಿಯಿಂದ ಏಡಿಸಲೈ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು
ಅಹುದೆಂದಡೆ ಅಲ್ಲವೆಂದತಿಗಳೆವರು
ಕುತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಯಮಗತಿಗರ ಕೂಡೆ
ನಾನಾ ಜನ್ಮಕ್ಕೇರದೆ, ಶಿವಾಚಾರದ ಪಥವ ತೋರಯ್ಯಾ
ಕಲಿದೇವರ ದೇವ

– ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ

ನುಡಿಯಲುಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ ನುಡಿಗಳ
ನಡೆಯಲುಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ ನಡೆಗಳ

ನುಡಿದಡೇನು, ನಡೆಯದಿದಡೇನು

ಹಿಡಿದ ಪ್ರತವ ಬಿಡದಿರಲು

ಅದೇ ಮಹಾಜ್ಞಾನದಾಚರಣೆ ಎಂಬೆನು ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆ

– ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ

ಲಂಚವಂಚನಕ್ಕೆ ಕೈಯಾನದ ಭಾಷೆ
ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ
ನಾನು ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನಾದರೆ
ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ
ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನೀವಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಪ್ಪೆನಾಗಿ
ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅಳಿಮನವ ಮಾಡಿ
ಪರದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದೆನಾದರೆ
ನೀನಾಗಲೆ ಎನ್ನ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ
ನೀನೆದ್ದು ಹೋಗಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

– ಸತ್ಯಕ್ಕ

ಕೌಶಲ : ಓದುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಓದಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ : ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಶಿವಶರಣ. ಯಾದಗಿರಿ ಸನಿಹದ ಮುದ್ದೇನೂರಿನವರು. ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಪ್ರಥಮ ವಚನಕಾರರೆಂದೇ ಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ರಾಮನಾಥ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ಇವರ ೧೫೦ ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಸರಳ ಮತ್ತು ನೇರ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಾಸಿಮಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ಜನಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯನವರು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ದೃಢವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಒಲವುಳ್ಳವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ, ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ವಂಚಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಟ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಗಳಿಸಲಾಗದೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೂ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ :

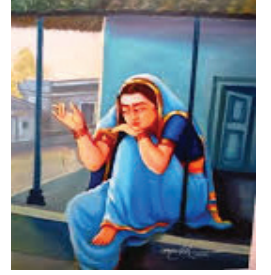
ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿಪ್ಪರಗಿ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕೀರ್ತಿ ಕೇಳಿ ಹೊಸ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಂಡು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರು. ಮಾಚಯ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರ ಬಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಡಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಇವರ ೩೫೩ ವಚನಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇವರ ವಚನಾಂಕಿತನಾಮ 'ಕಲಿದೇವರ ದೇವ' ಎಂಬುದು.

ಶಿವಭಕ್ತರು ಅನೇಕ ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನಿಡಿದು ನಡೆಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಭಕ್ತರನ್ನು ಈ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಿಂದ ಬಳಲಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿವಾಚಾರದ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸು ಎಂಬುದು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿದೆ.

ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ :

೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಭಾವಿ ಶಿವಶರಣ. ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಲಕ್ಕುಂಡಿ. ಅಜಗಣ್ಣ ಅಂಕಿತವಿರುವ ಇವರ ೩೭ ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಗುಪ್ತಭಕ್ತ ಅಜಗಣ್ಣನವರು ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನವರ ಸಹೋದರ ಮತ್ತು ಗುರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಅನುಭಾವಿ ನಿಲುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತೋರುವ ವಚನಗಳಿವು.

ಶಿವಭಕ್ತನಿಗೆ ನಡೆ-ನುಡಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ನಡೆನುಡಿಗಳ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯೇ ನಿಜವಾದ ವ್ರತ. ಇದು ಮಹಾಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾರ್ಗವೆಂಬುದು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸತ್ಯಕ್ಕ :

೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವಶರಣೆಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಾಳಕೊಪ್ಪ ಸಮೀಪದ ಹಿರೇಜಂಬೂರು ಸತ್ಯಕ್ಕನವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಶಿವಭಕ್ತರ ಮನೆಯಂಗಳ ಕಸಗುಡಿಸುತ್ತ ಶಿವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಇವರ ಕಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. 'ಶಿವನಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ದೈವವ ಪೂಜಿಸೆ; ಶಿವ ಶಬ್ದವಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ದೈವದ ಶಬ್ದವ ಕೇಳೆ' ಎಂಬ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. "ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರ" ಎಂಬುದು ಸತ್ಯಕ್ಕನವರ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ. ಇವರ ೨೭ ವಚನಗಳು ದೊರಕಿವೆ.

ಪರರಥನ, ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ದೊರಕುವ ಯಾವುದೇ ಆಸೆ-ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಶಿವಶರಣರು ಒಳಗಾಗಬಾರದು, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಒಳಗಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ನರಕ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಶಿವಶರಣರೇ ಅಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವ ಪ್ರಕೃತ ವಚನದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮರು ಓದು

೧. ಹರಿದ ಗೋಣಿಚೀಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳವೆಯ ತುಂಬಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಡೆದನು. ಸುಂಕಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ. ಕಳವೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಬರಿಯ ಗೋಣಿಚೀಲ ಉಳಿಯಿತು, ಅಳಿಮನದವನ (ದೃಢವಿಲ್ಲದ) ಭಕ್ತಿ ಇಂತಾಯಿತು ರಾಮನಾಥ.
೨. ಅಂಧಕಾರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆ ಆಯಿತು, ನಿಂದಕರ ನುಡಿಯಿಂದ ಏಡಿಸಲ್ಯೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭೆ ಆಯಿತು, ಅಹುದು ಎಂದಡೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಅತಿಗಳು ಏವರು ಕುತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಯಮಗತಿಗರ ಕೂಡೆ ನಾನಾ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಏರದೆ, ಶಿವಾಚಾರದ ಪಥವ ತೋರಯ್ಯಾ ಕಲಿದೇವರ ದೇವ.
೩. ನುಡಿಯಲು ಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ ನುಡಿಗಳ, ನಡೆಯಲು ಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ ನಡೆಗಳ, ನುಡಿದೊಡೆ ಏನು ನುಡಿಯದೆ ಇರ್ದಡೆ ಏನು ? ಹಿಡಿದ ವ್ರತ ಬಿಡದೆ ಇರಲು, ಅದೇ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನದ ಆಚರಣೆ ಎಂಬೆನು ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆ.
೪. ಲಂಚವಂಚನಕ್ಕೆ ಕೈ ಆನದ ಭಾಷೆ, ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನು, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರ ಆಣೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವು ಎಂದರೆ, ನೀವು ಇಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪೆನಾಗಿ. ಇಂತು ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅಳಿಮನವ ಮಾಡಿ ಪರ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದೆನು ಆದರೆ ನೀನಾಗಲೆ ಎನ್ನ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ನೀನು ಎದ್ದು ಹೋಗಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಹರಿದ-ಕಿತ್ತುಹೋಗಿರುವ, ಗೋಣಿ-ಸೆಣಬಿನ ಚೀಲ, ಕಳವೆ-ಭತ್ತ, ಇರುಳು-ರಾತ್ರಿ, ಸುಂಕ-ತೆರಿಗೆ, ಅಂಧಕಾರ-ಕತ್ತಲೆ, ತಿಮಿರ; ಪ್ರಭೆ-ಕಾಂತಿ, ಪ್ರಕಾಶ; ನಿಂದಕರು-ನಿಂದಿಸುವವ, ಬಯ್ಯುವವ; ಏಡಿಸಲು-ಛೇಡಿಸು, ಚೇಷ್ಟೆಮಾಡು; ಕುತರ್ಕ-ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು; ಪಥ-ಮಾರ್ಗ, ದಾರಿ; ವ್ರತ-ನಿಯಮ, ಪೂಜೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ; ಬಟ್ಟೆ-ಮಾರ್ಗ, ದಾರಿ; ಪ್ರಮಥರು-ಶಿವನ ಭಕ್ತರು; ಅಳಿಮನ-ದೃಢವಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು, ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸು; ಅದ್ದಿ-ಮುಳುಗಿಸಿ, ತೋರಿಸಿ;

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಹರಿದ ಗೋಣಿಯಲೊಬ್ಬ ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ನಡೆದನು?
೨. ಶಿವನ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು?
೩. ಮಹಾಜ್ಞಾನದಾಚರಣೆ ಯಾವುದು?
೪. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದರೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ದ ಬೇಕು?
೫. ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ?

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಶಿವಾಚಾರದ ಪಥವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?
೨. ನಡೆ-ನುಡಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಇ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಜೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯನವರು ಅಳಿಮನದವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ?
೨. ಆಸೆ ಆಮಿಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಸತ್ಯಕ್ಕ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

೧. ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆದನಾ _____
೨. ಕುತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ _____ ಕೂಡೆ
೩. ನುಡಿಯಲುಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ _____
೪. ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಾನು _____ ಮಾಡಿ

ಉ. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಪದದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕಳವೆ : ಭತ್ತ : : ಸುಂಕ : _____
೨. ನುಡಿಯಲು ಬಾರದು : ಕೆಟ್ಟ ನುಡಿಗಳ : : ನಡೆಯಲು ಬಾರದು : _____
೩. ಬಟ್ಟೆ : ಮಾರ್ಗ : : ವ್ರತ : _____
೪. ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ : ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆ : : ಸತ್ಯಕ್ಕ : _____

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಕ್ರಿಯಾಪದ

ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. 'ನೀನು ಊಟ ಮಾಡು', ನನ್ನ ಶಾಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ' -ಹೀಗೆ ನಾವು ಪದಗಳ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. 'ನೀನು ಶಾಲೆಯಿಂದ' ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ' ಈ ರೀತಿಯ ಪದಗಳ ಗುಂಪು ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದ ಪದಗಳ ಗುಂಪು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅರ್ಥಕೊಡುವಂತೆ ಒಂದು ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದ ಪದಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪದಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ

ವೀಣಾ ಆಟ ಆಡಿದಳು.

ರೋನಾಲ್ಡ್ ಊಟ ಮಾಡಿದನು.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಆಡಿದಳು' ಮತ್ತು 'ಮಾಡಿದನು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ವೀಣಾ ಮತ್ತು ರೋನಾಲ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು 'ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರನ್ನು 'ಕರ್ತೃ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಕರ್ತೃಪದ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರ ನೀಡುವ ಪದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಏನು ಆಡಿದಳು? ಏನು ಮಾಡಿದನು? ಹೀಗೆ 'ಏನನ್ನು' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಪದಗಳನ್ನು ಕರ್ಮಪದಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ರಿಯಾಪದದ ವಿಧಗಳು

ಸತೀಶ ಓಡಿದನು, ಮುಕ್ತ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ, ಮಕ್ಕಳು ಓದುವರು.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇವುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಓಡುವುದು, ಹಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಓದುವುದು-ಇವುಗಳೇ ಆ ಕ್ರಿಯೆಗಳು. ಹೀಗೆ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

ಇದೇ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಮನಿಸಿ. 'ಓಡಿದನು' ಎಂಬುದು ಆಗಿಹೋದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದುಹೋದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು 'ಭೂತಕಾಲ ಕ್ರಿಯಾಪದ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಎರಡನೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. 'ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ' ಎಂಬ ಪದ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಮುಕ್ತ ಹಾಡುವವಳಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಆಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು 'ವರ್ತಮಾನ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು 'ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಮೂರನೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. 'ಓದುವರು' ಎಂಬುದು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೋ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾಲವನ್ನು 'ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು 'ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಪದ, ಕರ್ತೃಪದ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಾಕ್ಯಗಳು	ಕರ್ತೃಪದ	ಕರ್ಮಪದ	ಕ್ರಿಯಾಪದ
೧	ಉಮಾ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದಳು.			
೨	ಕೇಶವನು ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ದನು.			
೩	ಗಣೇಶನು ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಒಡೆದನು.			
೪	ಹಸೀನ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದಳು.			
೫	ರಜನಿಯು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನೋಡಿದಳು.			
೬	ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು.			

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ವಿಧಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಾಕ್ಯಗಳು	ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಕ್ರಿಯಾಪದದ ವಿಧ (ಕಾಲಕನುಗುಣವಾಗಿ)
೧	ರೈತರು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು.		
೨	ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಿನಿಮಾ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.		
೩	ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ಭಾವ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಬರುವರು.		
೪	ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕೋಳಿ ಕೂಗುತ್ತದೆ.		

ಚೆನ್ನಡಿ

“ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಅನುಭವಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಹ್ಯವಾದವು, ಕೆಲವು ತ್ಯಾಜ್ಯವಾದವು. ಯಾವುದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಒರೆಗೆಲ್ಲು ಯಾವುದು? ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವೇ!”

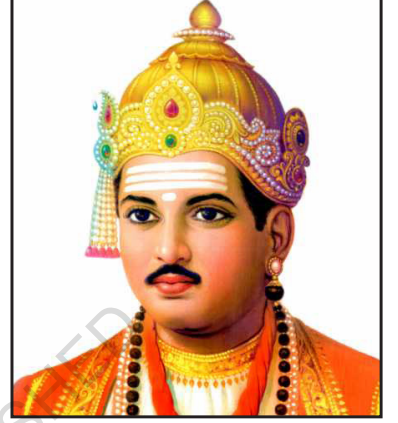
-ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ (ಕವಿ ಹಾಗೂ ಚಿಂತಕರು)

ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು

೧. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ದರ್ಶನ

– ಡಾ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು

ಶರಣ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೆಂದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು. ಅವರ ಜೀವನವೊಂದು ಅಮರ ಜ್ಯೋತಿ. ಅದರ ದಿವ್ಯಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಮುಮ್ಮಕ್ಕುಗಳು ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಂತೂ ಆ ಜೀವಜ್ಯೋತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ.

ಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಮಾದಿರಾಜನೆಂಬ ಸದ್ವಿಪ್ರನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಮಾದಾಂಬೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಕಮಲವೂ ಕೇದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳವೂ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಶಿವನ ಶಿಶುವಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಆ ಬಸವಶಿಶು ಸುಮುಹೂರ್ತವೇ ಗಂಡುರೂಪಾದಂತೆ ಇತ್ತು. ಆ ಮಗು ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಮುದ್ದಾಗಿ, ಎತ್ತಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸುಖದ ಸಂಪತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಏಳೆಂಟರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಪನಯನವಾಯಿತು. ಉಪನಯನವಾದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಸತ್ತು ಹೋದರು. ತಬ್ಬಲಿಯಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಮುತ್ತಜ್ಜಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಹರೆಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯೌವನವು ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸವೆಯಬೇಕೆಂದೂ, ಆದರೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಯೂ ಕರ್ಮವೂ ಎಂದೂ ಒಂದಾಗಿರದೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಪರಮ ವೈರಾಗ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ಕರ್ಮಲತೆಯಂತಿದ್ದ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ಬಿಸುಟು, ಹೋತಿನ ಗಂಟಲನ್ನು ಬಿಗಿಯುವಂತಿದ್ದ ಮೌಂಜಿಯನ್ನು ಹರಿದು ಬಿಸುಟು, ನವ್ಯದುಕೂಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಟ್ಟು, ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊದ್ದು, ಮನೆಯ ನೆಳಲನ್ನು ನೆನೆಯದೆ, ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಬಂಧುಬಳಗವನ್ನು ಬಗೆಯದೆ, ಊರಿನವರನ್ನೂ ನೋಡದೆ ಬಾಗೇವಾಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟರು. ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ನಡೆದು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಮಲಪ್ರಹರಿ-ಕೃಷ್ಣವೇಣೀ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನಿರುವ ಕಪ್ಪಡಿಯ ಸಂಗಮವನ್ನು ತಲುಪುವರು.

ಅಣ್ಣನವರು ಚಿಂತನ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರಲು ಕೂಡಲಸಂಗಮದ ಸ್ಥಾನಪತಿಗಳಾದ ಈಶಾನಗುರುಗಳು ಬಂದು ಆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಯೋಗ-ನಿದ್ರಾಮುದ್ರಿತ ಅರ್ಧನಿಮೀಲಿತ ನಯನಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಕಾರಣಿಕನಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಬಳಿಸಾರಿ “ಅಯ್ಯ, ನೀನೆಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಡ, ಏನನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ, ಸಂಗಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಹೊಸ ಹೂವುಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಗ್ಗವಣಿಯನ್ನೂ ತಂದು ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದ ಕಾಯಕನಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರು” ಎನ್ನುವರು. ಆ ಮಾತಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಒಪ್ಪಿ, ಶ್ರೀ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಕಪ್ಪಡಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಶೆ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ. ಆದರೆ ಇರಗೊಡ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ. ಮಂಗಳವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ

ಭಾಸವಾಯಿತು. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೋಗಲಾರದೆ ವಿರಹವೇದನೆಯಿಂದ ನೊಂದು, “ಆಗಲಿ ಸಂಗನು ನನಗಂತೂ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡಿರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗೆಂದು ಸದಾ ನನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವನು, ಅವನ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಅಪರಿಚಿತ ದೇಶವೆಂದು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಮಾರಿ, ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವೆನು, ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆನು” ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಸಂಗನ ಕರುಣವೇ ಬೆಂಬಲವಾಯ್ತು, ಸಂಗನ ಧ್ಯಾನವೇ ಸಂಗಡವಾಯ್ತು. ಸಂಗನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನದೊಳಗೆ ನೆನೆಯುತ್ತ, ನಡೆದ ಆಯಾಸವನ್ನು ಮರೆತು, ಮಂಗಳವಾಡವನ್ನು ತಲುಪಿ, ಬಿಜ್ಜಳನ ಅರಮನೆಯ ಕಡೆ ನಡೆದು, ಕರಣಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಉಳಿದಿರುವ ರಾಜಧನದ ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಭಂಡಾರಿ ಸಿದ್ಧದಂಡಾಧಿಪನು ಕರಣಿಕರ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಗಮನಿಸಿ, ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾರ ನಷ್ಟದಿಂದಲೂ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಾಗ್ರಹದಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧದಂಡಾಧಿಪನನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವರು ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸದೃಶ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಯುವಕನಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧದಂಡಾಧಿಪನಿಗೆ ಮಮತೆ ಬಂದು, ಅವರನ್ನು ಕರೆತಂದು, ರಾಜನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿ, ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಮರಿಭಂಡಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೂರೊಂದು ಹೊನ್ನು ನಿಗದಿಯಾಯಿತು.

ಕಾಲ ಗತಿಸಿತು. ಸಿದ್ಧದಂಡನಾಯಕನು ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದು ಕೈಲಾಸವಾಸಿಯಾದನು. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಿದ್ಧದಂಡನಾಯಕನ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ, ನಿರ್ವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಬಿಜ್ಜಳನನ್ನು ಕಂಡು, “ಸಿದ್ಧದಂಡಾಧಿಪನು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲಾಧೀನನಾದ. ನನಗೀಗ ಏನೂ ತೋಚದಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿಗೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಬಿಜ್ಜಳನು - “ಆತನ ಆಳು ಕುದುರೆ ಸಮಸ್ತ ವಿತ್ತವೂ ನಿನ್ನದೇ. ನಿನ್ನ ಬರುವಿಕೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಭಂಡಾರವೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೋಶಕ್ಕೂ ನೀನೇ ಅಧಿಕಾರಿ” - ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಾವಳಿಯನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಬಾಳೆಂದು ಹರಸಿ ಕೊಟ್ಟನು - ಅವರನ್ನು ಕಟಕಮಕುಟಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಪಟ್ಟದಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ - ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ, ಪುರದ ಕೇರಿಗಳೊಳಗೆ ಮೆರಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಬಸವಣ್ಣನವರು “ಬಸವದಂಡನಾಥ”, “ಭಂಡಾರಿ ಬಸವ” ಎನಿಸಿದರು.

ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾವತೀವ್ರತೆ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮೀಯತೆ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಆಗಿದೆ! ಈ ಅನರ್ಘ್ಯಗುಣಗಳ ಶತಾಂಶವು ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಲೇ, ಅವು ಉತ್ತಮ ಭಾವಗೀತೆಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಡಂಬನೆಯಿರಬಹುದು, ನಗೆಯ ಮಾರಿತಂದೆಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯಾಡುವ ನಗೆಯಿರಬಹುದು, ಪ್ರಭುದೇವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿಯಿರಬಹುದು, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಿರಬಹುದು, ಅಕ್ಕನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುರಭಾವವಿರಬಹುದು, ಮಿಕ್ಕ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಅನುಭವಾನುಗುಣ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರೊಬ್ಬರ ವಚನಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಇದ್ದು, ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿರಸಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ - ಶಕ್ತಿದಾಯವಾಗಿ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ರಸಗಳ ಲೀಲೆಯೂ ನಡೆದಿರುವುದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಮತೀಯ ಸಂಕುಚಿತ ಗಣನೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಾನವಕುಲದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವ ಮೇಲು-ಕೀಳೆಂಬ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತ-ಪ್ರದೇಶವಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯೆ-ಪದವಿಯಾಗಲಿ. ಧನ-ಧಾನ್ಯವಾಗಲಿ, ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಸಿದ್ಧವಾದ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡೆಂಬ ಭೇದವಾಗಲಿ ಮಾನವರನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ, ಭಿನ್ನ-ಭಿನ್ನಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದನ್ನು ಅವರು ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನೂ ಒಡನಾಟವನ್ನೂ - ಇವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಜೀವಾಳ ದಾನ-ದಯೆ-ನಿರಾಡಂಬರ-ವಿನಯ-ಭಕ್ತಿ-ದುಡಿಮೆ, ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸರಳಜೀವನ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮನುಕುಲವೆಲ್ಲ ಒಂದೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಹಿತ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ದರ್ಶನಸಾರ.

* * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ.ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು ರವರು ೧೯೧೯ ರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಡಗೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಶಿವದಾಸ ಗೀತಾಂಜಲಿ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು, ಭಾಸನ ಭಾರತ ರೂಪಕ, ಅಲ್ಲಮನ ವಚನಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಸವ ಪುರಸ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠವನ್ನು ಡಾ.ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ 'ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು' ಕೃತಿಯ ಪೀಠಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ದಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಂದೆ, ತಾಯಿಯವರ ಹೆಸರೇನು ?
೨. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಾಗೇವಾಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು?
೩. ಈಶಾನ ಗುರುಗಳು ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?
೪. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು ಏಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ?
೫. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಜೀವಾಳ ಯಾವುದು?

೨. ಗೊಂಬೆ ಕಲಿಸುವ ನೀತಿ

– ಚಿ. ಉದಯಶಂಕರ

ಆಡಿಸಿ ನೋಡು, ಬೀಳಿಸಿ ನೋಡು, ಉರುಳಿ ಹೋಗದು
ಏನೇ ಬರಲಿ, ಯಾರಿಗು ಸೋತು ತಲೆಯ ಬಾಗದು
ಎಂದಿಗೂ ನಾನು ಹೀಗೇ ಇರುವೆ ಎಂದು ನಗುವುದು, ಹೀಗೇ ನಗುತ್ತಿರುವುದು

ಗುಡಿಸಲೇ ಆಗಲಿ ಅರಮನೆಯಾಗಲಿ, ಆಟ ನಿಲ್ಲದು
ಹಿರಿಯರೆ ಇರಲಿ ಕಿರಿಯರೆ ಬರಲಿ, ಭೇದ ತೋರದು
ಕಷ್ಟವೋ ಸುಖವೋ ಅಳುಕದೆ ಆಡಿ ತೂಗುತ್ತಿರುವುದು

ಮೈಯನು ಹಿಂಡಿ ನೊಂದರು ಕಬ್ಬು, ಸಿಹಿಯ ಕೊಡುವುದು
ತೇಯುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಗಂಧದ ಪರಿಮಳ, ತುಂಬಿ ಬರುವುದು
ತಾನೆ ಉರಿದರೂ ದೀಪವು ಮನೆಗೆ ಬೆಳಕು ತರುವುದು

ಆಡಿಸುವಾತನ ಕೈಚಳಕದಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಡಗಿದೆ
ಆತನ ಕರುಣೆಯು ಜೀವವ ತುಂಬಿ, ಕುಣಿಸಿ ನಲಿಸಿದೆ
ಆ ಕೈ ಸೋತರೆ, ಬೊಂಬೆಯ ಕಥೆಯು, ಕೊನೆಯಾಗುವುದೇ!

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಚಿಟ್ಟಿನಹಳ್ಳಿ ಸದಾಶಿವಯ್ಯ ಉದಯಶಂಕರ, ಚಿ. ಉದಯಶಂಕರ್

ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಇವರು 1934ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 18ರಂದು ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು 4,000ದಷ್ಟು ಸಿನೆಮಾ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರದು. ಕನ್ನಡದ ಚಿತ್ರಸಾಹಿತ್ಯಾಗಿದ್ದ ಚಿ. ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರ ಪುತ್ರರಾದ ಉದಯಶಂಕರ್ ತಮ್ಮ ಎಳವೆಯ ದಿನಗಳಿಂದಲೇ ಸಿನೆಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಿದವರು. “ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ” ಸಿನೆಮಾದ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃಷಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಡಾ. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಸಿನೆಮಾಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 400ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೀತೆಗಳನ್ನು

ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಉದಯಶಂಕರ್, ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ ಜೊತೆ ಸಹನಟನಾಗಿಯೂ ಕೆಲ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ 88 ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದದ್ದು ಕೂಡ ಚಿ. ಉದಯಶಂಕರ್. “ಮಾಮರವೆಲ್ಲೋ ಕೋಗಿಲೆಯೆಲ್ಲೋ”, “ಬಾಡಿಹೋದ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೂವು ಅರಳಬಲ್ಲದೆ”, “ಸ್ನೇಹದ ಕಡಲಲ್ಲಿ”, “ಇನ್ನಾದರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ” ಮುಂತಾದ ಅವರ ಹಲವು ಗೀತೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಕುಲಗೌರವ, ನಾಗರಹಾವು, ಜೀವನಚೈತ್ರ, ಪ್ರೇಮದ ಕಾಣಿಕೆ, ಆನಂದ್ ಮುಂತಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ 59ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ (1993 ಜುಲೈ 3) ಚಿ. ಉದಯಶಂಕರ್ ತೀರಿಕೊಂಡರು.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸೋತವರಿಗೆ ಗೊಂಬೆಯು ಕೊಡುವ ಧೈರ್ಯವೇನು?
೨. ಗೊಂಬೆಯು ಹೇಗೆ ತೂಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ?
೩. ತಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಮೂರು ಸಂಗತಿಗಳು ಯಾವುವು?
೪. ಗೊಂಬೆಯು ನಿಶ್ಚಲವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?
೫. ಗೊಂಬೆಯು ಹೇಳುವ ನೀತಿಯ ಸಾರಾಂಶವೇನು?